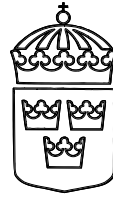

Regeringens skrivelse

2012/13:172

Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2012

Skr.
2012/13:172

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 13 juni 2013

Fredrik Reinfeldt

Göran Hägglund
(Socialdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I denna skrivelse lämnas en redogörelse för förvaltningen av Allmänna arvsfonden och en redovisning av hur Arvsfondsdelegationen fördelat medel under 2012. Vidare redogör regeringen för sin bedömning av Arvsfondsdelegationens utveckling och verksamhet samt analyserar fördelningen av stöd inom de olika verksamhetsområdena. I skrivelsen anges också sådana områden som enligt regeringens mening bör prioriteras vid kommande fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden. Slutligen informerar regeringen om sin avsikt att förändra beslutsordningen för avstående från arv eller försäkringsbelopp som tillfallit Allmänna arvsfonden.

Innehållsförteckning

1	Allmänna Arvsfonden.....	4
1.1	Arvsfondsdelegationen.....	4
2	Allmänna arvsfondens förvaltning.....	5
2.1	Kammarkollegiets förvaltning av Allmänna arvsfonden 2012.....	5
2.2	Placeringsinriktning.....	5
2.2.1	Avkastning.....	6
2.3	När Allmänna arvsfonden får egendom.....	8
2.4	När Allmänna arvsfonden avstår från egendom.....	8
2.5	Kostnader för förvaltning och administration.....	9
3	Beslut om fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden.....	10
3.1	Nyskapande och utvecklande verksamhet.....	11
3.2	Projektmedel beslutade av Arvsfondsdelegationen.....	11
3.2.1	Geografisk fördelning av beviljade medel.....	13
3.3	Registrering och handläggning av ärenden.....	14
3.4	Antal bifall och avslag från Arvsfondsdelegationen.....	15
4	Fördelning av stöd 2012.....	16
4.1	Projekt inom de prioriterade områdena.....	17
4.1.1	Exempel på projekt inom de prioriterade områdena som beviljades medel under 2012.....	17
4.2	Verksamhet till förmån för barn under 12 år.....	20
4.3	Verksamhet till förmån för ungdomar 12–25 år.....	20
4.4	Verksamhet till förmån för personer med funktionsnedsättning.....	21
4.5	Lokalstöd.....	22
4.6	Årets guldkorn.....	23
5	Fördelning av stöd genom särskilda satsningar.....	23
5.1	Fördel barn.....	24
5.2	Vi deltar.....	25
6	Kommunikation, uppföljning, utvärdering och erfarenhetsspridning.....	26
6.1	Kommunikation.....	26
6.2	Uppföljning och utvärdering.....	28
6.2.1	Uppföljning av enskilda projekt.....	28
6.2.2	Utvärderingsverksamheten.....	32
6.3	Erfarenhetsspridning.....	34
7	Regeringens bedömning av Arvsfondsdelegationens verksamhet och utveckling.....	34
8	Inriktning och prioriterade områden för stöd ur Allmänna arvsfonden från och med 2012.....	38
8.1	Inriktning.....	38
8.1.1	Barnrättspolitik.....	38
8.1.2	Ungdomspolitik.....	38
8.1.3	Funktionshinderspolitik.....	39

8.1.4	Prioriterade områden	40	Skr. 2012/13:172
9	Beslutsordningen för avstående från arv eller försäkringsbelopp.....	42	
Bilaga 1	Resultaträkning.....	46	
Bilaga 2	Tilldelade medel per organisation 2012	53	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 juni 2013.....	61	

1 Allmänna arvsfonden

Allmänna arvsfonden bildades genom ett beslut av 1928 års riksdag i samband med att arvsrätten begränsades. Kusiner och avlägsnare släktingar uteslöts från arvsrätt, vilket ledde till att det allmännas arvsrätt utökades väsentligt. Skälet till begränsningen var en förändrad syn på arvsrätt. Kvarlåtenskap som inte övergick till en arvsberättigad släkting, skulle i stället tillfalla en särskild fond, Allmänna arvsfonden. Fonden har till ändamål att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdomar och personer med funktionshinder¹. Närmare bestämmelser om Allmänna arvsfonden finns i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden.

1.1 Arvsfondsdelegationen

Arvsfondsdelegationen beslutar om fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden. Enligt lagen om Allmänna arvsfonden ska Arvsfondsdelegationen ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av beviljade stöd samt enligt förordningen (2004:484) om Allmänna arvsfonden informera allmänheten om arvsfondens ändamål och fondmedlens användningsområde.

Arvsfondsdelegationen är en fristående så kallad nämndmyndighet. Delegationen (nämnden) utses av regeringen och består av en ordförande, en vice ordförande och fem andra ledamöter. Majoriteten i delegationen utgörs av sakkunniga utanför Regeringskansliet, men ordförande är en statssekreterare i det departement som ansvarar för barnrätts- och funktionshinderfrågor, dvs. Socialdepartementet, och vice ordförande är en statssekreterare i det departement som ansvarar för ungdomsfrågor, dvs. Utbildningsdepartementet.

Den personal som handlägger ansökningar och är föredragande i Arvsfondsdelegationen är sedan den 1 januari 2010 samlad i ett kansli inom Kammarkollegiet.

Medan Arvsfondsdelegationen har en tydlig roll när det gäller stödgivningen redovisar regeringen årligen förvaltningen av fonden och fördelningen av stöd ur fonden till riksdagen. Regeringen anger även inriktning och prioriteringar för delegationens verksamhet.

¹ Socialstyrelsen fastställde den 4 oktober 2007 betydelsen hos termer på det handikappolitiska området. Funktionsnedsättning beskriver fysisk, psykisk och intellektuell funktionsförmåga. Funktionshinder beskriver i sin tur begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. I denna skrivelse används båda orden synonymt. Den nya terminologin bör få genomslag i den svenska lagstiftningen efter hand (prop. 2008/09:28).

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet som en särskild fond. Till Kammarkollegiets uppgifter hör både att företräda arvsfonden vid avvecklingen av dödsbon och att förvalta fonden och betala ut beviljat stöd efter rekvisition. Kammarkollegiet ska varje år lämna en redovisning till regeringen av förvaltningen av Allmänna arvsfonden. Redovisningen, som enligt lagen om Allmänna arvsfonden ska lämnas i samband med Kammarkollegiets årsredovisning, innebär att Kammarkollegiets förvaltning av Allmänna arvsfonden blir föremål för granskning av Riksrevisionen inom ramen för den årliga revisionen.

2.1 Kammarkollegiets förvaltning av Allmänna arvsfonden 2012

Kammarkollegiets kapitalförvaltning sker i syfte att tillgodose såväl behovet av en god direktavkastning som önskemålet om värdebeständighet. En tiondel av de medel som tillfallit fonden under ett år läggs till fondkapitalet. Återstoden får tillsammans med direktavkastning delas ut.

2.2 Placeringsinriktning

Fondens bokförda värde uppgick den 31 december 2012 till 3 937 miljoner kronor, jämfört med 3 148 miljoner kronor året innan. Marknadsvärdet var vid samma tidpunkt 5 366 miljoner kronor, jämfört med 4 927 miljoner kronor föregående år. Se tabell 1.

Fondens tillgångar är placerade i andelar i Kammarkollegiets svenska respektive utländska aktiekonsortier och aktieindex- och räntekonsortier. Vid 2012 års utgång var 26,2 procent placerade i aktiekonsortiet, 23,7 procent i det utländska aktiekonsortiet, 25,8 procent i aktieindexkonsortiet, 23,2 procent i räntekonsortiet och 1,1 procent i likvida tillgångar.

Den 1 januari 2012 trädde ändringar i kraft i förordningen (2004:484) om Allmänna arvsfonden, som i huvudsak innebär att fonddelegationen, som är ett särskilt beslutsorgan inom Kammarkollegiet, får i uppdrag att besluta om placeringsinriktning och strategiska frågor för förvaltningen av Allmänna arvsfondens kapital.

Tabell 1 Fondens värdeutveckling, miljoner kronor

Bokfört värde	2012	2011	2010	2009	2008
Tillgångar	4 192	3 370	3 149	2 806	2 502
Skulder	255	222	192	228	180
Summa	3 937	3 148	2 957	2 578	2 322

Marknadsvärde	2012	2011	2010	2009	2008
Tillgångar	5 621	5 149	5 656	4 754	3 534
Skulder	255	222	192	228	180
Summa	5 366	4 927	5 464	4 526	3 354

2.2.1 Avkastning

Under året har konsortierna sammanlagt tillförts 210 miljoner kronor i utdelning. 30 miljoner kronor av utdelningen återinvesterades inte, utan har behållits i likvida medel.

Konsortiernas bokförda värden har dessutom påverkats genom att omallokeringar har skett: från det svenska aktiekonsortiet till det utländska aktiekonsortiet med 248 miljoner kronor och till aktieindexkonsortiet med 304 miljoner kronor. Andelar har avyttrats för totalt 20 miljoner kronor i det svenska aktiekonsortiet, 87 miljoner kronor i räntekonsortiet och 27 miljoner kronor i aktieindexkonsortiet för att öka likviditeten. I samband med omallokeringarna har realisationsresultat återinvesterats i det utländska aktiekonsortiet med 345 miljoner kronor och i aktieindexkonsortiet med 400 miljoner kronor, se tabell 2.

Tabell 2 Fondens marknadsvärderade tillgångar, miljoner kronor

Tillgångar	31 dec. 2012	Netto köp/sälj	Dir. avk. 2012	Värdeförändring	Nytt konsortium	31 dec 2011
Räntekonsortiet	1 305	-87	49	7	-	1 336
Svenska aktiekonsortiet*)	1 473	-571	71	-550	-663	3 186
Utländska aktiekonsortiet	1 330	593	44	30	663	-
Aktieindexkonsortiet	1 451	677	16	164	-	594
Bankmedel	63	-	30	-	-	33
Summa	5 621	612	210	-349	0	5 149

*) Jämförelsevärdet 2011 avser aktiekonsortiet som innehöll både svenska och utländska aktier. Vid årsskiftet 2011/2012 bildades två nya konsortier, ett för svenska aktier och ett för utländska. Skr. 2012/13:172

Avkastningen i räntekonsortiet var under 2012 4,6 (5,4) procent jämfört med index² 3,1 (5,2). Den genomsnittliga avkastningen per år för den senaste femårsperioden var 5,0 jämfört med index 4.5 procent. Siffrorna inom parentes avser 2011.

Under 2012 har innehavet i det svenska aktiekonsortiet haft en avkastning på 18,0 procent jämfört med index³ 16,8 procent. Det svenska aktiekonsortiet bildades den 1 januari 2012 genom avknoppning av den utländska delen från det tidigare aktiekonsortiet.

Innehavet i det utländska aktiekonsortiet har under 2012 haft en avkastning på 9,0 procent jämfört med index⁴ 8,7 procent. Det utländska aktiekonsortiet bildades den 1 januari 2012 i form av den avknoppade utländska delen från det tidigare aktiekonsortiet.

Under året har vidare aktieindexkonsortiet haft en avkastning på 18,1 (-11,5) procent att jämföra med index⁵ 18,3 (-11,4) procent.

Den totala avkastningen uppnådde närmare 13 procent. Vid utgången av 2012 var det förvaltade kapitalet cirka 5.6 miljarder kronor.

Förvaltningen är sedan föregående årsskifte underställd Fonddelegationen. Förmögenheten har fördelats i en kassaportfölj som syftar till att hantera löpande in- och utflöden samt en investeringsportfölj som syftar till att ge en långsiktigt god avkastning. Under 2012 har en omfattande portföljombörd genomförts, vilket framför allt innebär att andelen utländska aktier ökat i förhållande till svenska aktier. Riktmärket för arvsfondens placeringar, utöver en marginell kassaportfölj om 1 procent, är 75 procent i aktier, varav 25 procentenheter placeras i svenska aktiekonsortiet (AKS), 25 procentenheter i aktieindexkonsortiet (AKX) samt 25 procentenheter i utländska aktiekonsortiet. Portföljen innehåller dessutom 24 procent i räntekonsortiet (RK). Den höga aktieandelen är beslutad mot bakgrund av fondens långsiktiga placeringsinriktning.

Under året har fonden tillförts 592,1 (713,8) miljoner kronor från influtna arvsmedel och avkastning från kapitalförvaltningen. Utbetalningar av stöd för att främja ändamål och för administration av fonden har gjorts med 505,4 (481,2) miljoner kronor.

Vid årsskiftet 2012/13 fanns totalt 1 209 miljoner kronor tillgängliga för Arvsfondsdelegationen att fatta beslut om under 2013. Året innan var motsvarande belopp 1 232 miljoner kronor.

² OMRX Bond All 1–3 Years

³ OMXS Cap Gross Index

⁴ MSCI World Net (developed)

⁵ OMXS 30 Cap Gross Index, justerat för etisk granskning

2.3 När Allmänna arvsfonden får egendom

När någon avlider utan att efterlämna maka, make eller närmare släktingar än kusiner får Allmänna arvsfonden egendomen i arv om egendomen inte testamenterats till någon annan och detta testamente godkänns av Kammarkollegiet för fondens räkning. Om den avlidne var änka eller änking tillfaller arvet arvsfonden endast om det inte finns några arvsberättigade släktingar efter den först avlidna maken eller maken. En förutsättning för att dessa släktingar ska arva är att de t.ex. inte uteslutits från arv på grund av testamente eller att de inte tidigare fått ut vad de är berättigade till. Förutom genom arv kan fonden också få egendom genom bland annat förmånstagarförordnande i försäkringsavtal, gåva eller testamente.

När det inte finns någon annan arvinge än Allmänna arvsfonden och fonden inte uteslutits från arv genom testamente, ska Kammarkollegiet förordna en god man. Den gode mannen företräder fonden vid boutredningen och sköter det praktiska arbetet med boet. Vidare står den gode mannen under kollegiets tillsyn. När boutredningen är klar redovisar den gode mannen sin förvaltning till Kammarkollegiet och betalar in de medel som finns kvar till fonden. Medlen tas upp i fondens redovisning vid den tidpunkt de betalas in till fonden.

Kammarkollegiet företräder arvsfondens intressen och ser till att boet avvecklas på ett riktigt sätt. Under år 2012 inkom 1 711 arvsfundsärenden till kollegiet. I dessa fanns det ett testamente i 1 118 fall, med en begäran om att kollegiet skulle godkänna den avlidnas testamente till förmån för någon annan än fonden. De flesta testamenten godkändes av kollegiet. Antalet dödsbon där egendom, helt eller delvis, skulle avvecklas för arvsfondens räkning uppgick till 622. Under år 2012 kom det in 316 miljoner kronor netto till arvsfonden jämfört med 494 miljoner kronor 2011.

2.4 När Allmänna arvsfonden avstår från egendom

Kammarkollegiet strävar efter att avveckla berörda dödsbon så snabbt som möjligt så att likvida medel kommer arvsfonden till godo och kan delas ut för dess ändamål. I vissa fall får arv eller försäkringsbelopp som arvsfonden fått avstås till någon annan. Det får ske om det med hänsyn till uttalanden av arvlåtaren eller till andra särskilda omständigheter kan anses stämma överens med arvlåtarens yttersta vilja. Arv eller försäkringsbelopp får också avstås till arvlåtarens släkting eller någon annan person som har stått arvlåtaren nära, om det kan anses skäligt.

Under 2012 inkom 113 ansökningar om arvsavstående till Kammarkollegiet.

Vidare får arv som utgörs av egendom av väsentlig betydelse från kulturhistorisk synpunkt eller från natur- eller kulturvårdssynpunkt avstås till en juridisk person som har särskilda förutsättningar att ta hand om egendomen på lämpligt sätt. Om det finns särskilda skäl, får ett belopp av det arv som tillfallit fonden tillsammans med sådan egendom avstås till den som tar emot egendomen att användas för sådana omedelbara åt-

gärder, som är nödvändiga för att bevara egendomen. En ansökan om arvsavstående ska ges in till Kammarkollegiet senast tre år efter dödsfallet eller efter det att arvet genom preskription tillfallit fonden. Kammarkollegiet beslutar sedan 1994 om avstående av arv när värdet av den egendom som ansökan avser inte överstiger två miljoner kronor enligt bouppteckningen. I övrigt beslutar regeringen om avstående.

I avsnitt 9 informerar regeringen om sin avsikt att ge Kammarkollegiet rätt att besluta om att avstå från arv eller försäkringsbelopp enligt arvsfonslagen oberoende av värdet av egendomen.

2.5 Kostnader för förvaltning och administration

Allmänna arvsfonden bekostar Kammarkollegiets förvaltning och administration av dödsboavveckling, fondförvaltning och utbetalningar av projektmedel. På samma sätt används fonden för att täcka Arvsfondsdelegationens kostnader för handläggning av projektansökningar och projektredovisningar samt för informations- och utvärderingsverksamhet. Kostnader för förvaltning och administration uppgick 2012 till totalt 50,2 miljoner kronor. Hur dessa kostnader utvecklats de senaste fem åren framgår av tabell 3.

Tabell 3 Förvaltnings- och administrationskostnader, miljoner kronor

	2012	2011	2010	2009	2008
Dödsboavveckling m.m.	14,3	12,8	12,0	11,6	11,3
Fondförvaltning	5,4	5,3	5,1	4,2	2,1
Utbetalning av beviljat stöd	0,8	0,8	0,8	0,7	0,5
Personalkostnader	14,4	13,9	14,2	13,1	10,6
Förvaltningskostnader	7,2	6,4	3,9	6,0	5,0
Verksamhetsspecifika kostnader	8,1	7,3	8,7	5,5	8,4
Totalt förvaltnings- och administrationskostnader	50,2	46,5	44,8	41,1	37,8

Av de totala förvaltningskostnaderna de senaste fem åren, som redovisas i tabell 3, framgår det att kostnaderna för förvaltning och administration av Arvsfondsdelegationen har ökat mest. Den 1 juli 2004 trädde nya bestämmelser i kraft i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden. Ändringarna (prop. 2002/03:136, bet. 2003/04:SoU3, rskr. 2003/04:68) innebar en renodling av roller och Arvsfondsdelegationens ställning som en egen myndighet stärktes. Till följd av detta har Arvsfondsdelegationens kansli successivt förstärkts och administrationen utvecklats.

Under en lång rad av år har de medel som gjorts disponibla för Arvsfondsdelegationen att fatta beslut om ökat. Ökningen hänför sig dels till avvecklingen av dödsbon, dels avkastningen från förvaltningen av Allmänna arvsfonden. För att i motsvarande mån öka volymen av beviljade projektmedel med bibehållen kvalitet i handläggningen har kansliet under året förstärkts på handläggarsidan och en controller-

funktion har inrättats. Vidare har kommunikationsverksamheten förstärkts och effektiviserats för att få in fler ansökningar som kan leda till bifall. Slutligen har en utvärderingsverksamhet byggts upp och etablerats. Dessa tre förstärkningar har sammantaget bidragit till ökningen av verksamhetens driftskostnader.

Tabell 4 visar hur stor andel av de beslutade projektmedlen som är driftskostnader för Arvsfondsdelegationen under åren 2008–2012. Dessa uppgår till 5,9 procent under 2012.

Tabell 4 Arvsfondsdelegationens driftskostnader i förhållande till beslutade projektmedel, procent

	2012	2011	2010	2009	2008
Andelen driftskostnader	5,9	5,6	5,8	4,9	6,0

Trots att driftskostnaderna för Arvsfondsdelegationen har ökat kontinuerligt under perioden har andelen driftskostnader i förhållande till beslutade projektmedel varit stabil. Det beror på att volymen beslutade projektmedel har ökat i samma procentuella takt som driftskostnaderna.

En annan indikator för driftskostnaderna är kostnaderna i förhållande till antalet fattade beslut. I tabell 5 visas utvecklingen av dessa kostnader.

Tabell 5 Arvsfondsdelegationens driftskostnader per beslut, kronor

	2012	2011	2010	2009	2008
Driftskostnader per beslut	19 400	15 500	14 800	12 200	12 000

Denna indikator visar att driftskostnaderna ökat kraftigt i förhållande till antalet beslut under 2012. Ökningen bedöms framför allt bero på att projekten i genomsnitt blivit större och därmed något mer komplicerade. Till del har det att göra med att beslutsunderlagen till delegationen blivit mer genomarbetade och därmed håller högre kvalitet. Detta har varit möjligt därigenom att antalet ansökningar har minskat de senaste två åren. Handläggarna har därmed kunnat lägga ned mer tid per inkommen ansökan. Även insatser för att förbättra kontrollen av projektmedlens användning har bidragit till ökade kostnader.

3 Beslut om fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden

Handläggning av ärenden om stöd ur Allmänna arvsfonden regleras i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden. Arvsfondsdelegationen beslutar, enligt lagen, om fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden. Enligt förordningen (2004:484) om Allmänna arvsfonden ska Arvsfondsdelegationen varje år lämna en verksamhetsberättelse till regeringen med en samlad redovisning av myndighetens stödgivning ur fonden. Verk-

3.1 Nyskapande och utvecklande verksamhet

Stöd ur Allmänna arvsfonden ska, enligt lagen om Allmänna arvsfonden, främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för fondens tre målgrupper: barn, ungdomar och personer med funktionshinder. Stöd ur fonden ska i första hand lämnas till verksamhet som är nyskapande och utvecklande. Stöd beviljas som regel till organisationer som bedriver ideell verksamhet, dock kan offentlig huvudman beviljas stöd för utvecklingsverksamhet om det finns särskilda skäl. Så kan till exempel en kommun beviljas stöd för att genomföra ett projekt i nära samarbete med en ideell förening, men det ställs då särskilt höga krav på att projektet är nyskapande. Ett projekt kan enligt Arvsfondsdelegationens praxis beviljas stöd ur Allmänna arvsfonden under normalt högst tre år och en plan ska finnas över hur verksamheten beräknas fortsätta efter projektets slut, samt hur projektets erfarenheter ska tas till vara och spridas. Stöd får inte ges till enskilda personer eller till vinstdrivande företag och inte heller till reguljär föreningsverksamhet eller till organisationer som har funnits i mindre än ett år.

Projekt som beviljas stöd ska kunna bidra till att de berörda målgruppernas villkor och förutsättningar förbättras och utvecklas. En bedömning görs av i vilken utsträckning företrädare för barn, ungdomar eller personer med funktionsnedsättning själva är delaktiga i planeringen och genomförandet av projektetens bedömning av den så kallade brukar-delaktigheten. På samma sätt görs en bedömning av graden av nyskapande i projektet. Syftet är att ge stöd till projekt som kan verka framåtsyftande och inspirera andra organisationer att starta liknande verksamhet.

Stöd kan även lämnas till anläggningar, lokaler och utrustning till organisationer som bedriver ideell verksamhet, om det bedöms som särskilt angeläget. Den som beviljas stöd till lokaler eller anläggningar ska förbinda sig att under minst tio år använda den lokal eller den anläggning som stödet avser och med de villkor som förutsattes när stödet beviljades. Arvsfondsdelegationen kan medge undantag från dessa villkor, om det finns särskilda skäl. Under beredningen av ärenden om stöd till anläggningar, lokaler och utrustning inhämtas alltid uppgifter om tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Under 2012 har kansliet tagit referenser hos kommuner, gjort avstämningar med medsökande och samarbetspartner samt genomfört skattekontroller av ansökande organisationer vid 627 tillfällen.

3.2 Projektmedel beslutade av Arvsfondsdelegationen

Under året har 477 miljoner kronor fördelats till projekt efter beslut av Arvsfondsdelegationen. Det är den näst största summan i Allmänna

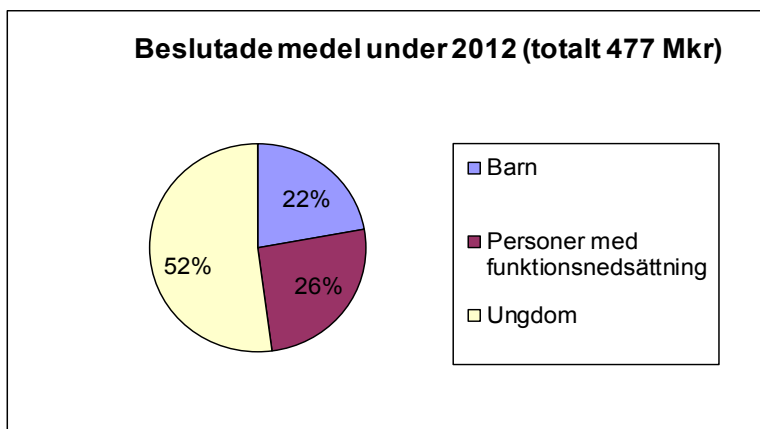
arvsfondens historia och 8 miljoner kronor mer än under 2011. Av dessa medel har 380 miljoner kronor fördelats genom löpande handläggning av organisationernas egna initiativ, medan 97 miljoner kronor har fördelats inom ramen för de två särskilda satsningar som Arvsfondsdelegationen ansvarat för: *Fördel barn* och *Vi deltar* (se avsnitt 5). Tabell 6 visar utvecklingen av det stöd som beslutats av Arvsfondsdelegationen.

Tabell 6 Utveckling av fördelningen av stöd, miljoner kronor

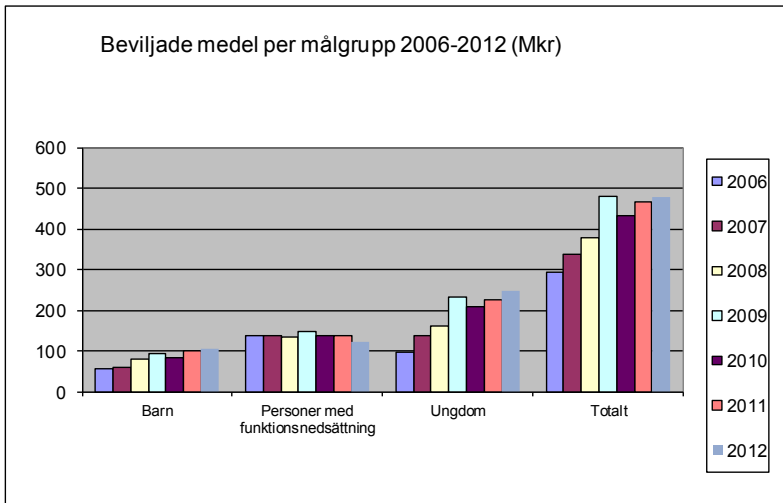
	2012	2011	2010	2009	2008
Fördelning av stöd	477	469	434	478	378

Under perioden 2006–2012 har mängden beviljade projektmedel ökat med nästan 40 procent. Diagram 1 visar den totala fördelningen av beslutade medel per målgrupp.

Diagram 1 Beslutade medel per målgrupp 2012 (totalt 477 miljoner kronor)

Under 2012 beslutades om drygt 105 miljoner kronor till projekt när det gäller *målgruppen barn*. Det är den högsta nivån någonsin i Allmänna arvsfondens historia. När det gäller *målgruppen ungdomar* var nivån på beslutade medel 249 miljoner kronor, den högsta nivån någonsin. Medan för *målgruppen personer med funktionsnedsättning* var nivån på beslutade medel på 123 miljoner kronor. Det är 15 miljoner kronor lägre än den nivå som medelstillelningen legat på de senaste fem åren för målgruppen. Projekt till förmån för barn respektive ungdomar med funktionsnedsättning redovisas i arvsfondens redogörelse som barn- respektive ungdomsprojekt. Om dessa projekt i stället redovisas som projekt till förmån för personer med funktionsnedsättning uppgår den totala volymen beslutade medel under 2012 till 194 miljoner kronor, eller 41 procent av årets beviljade projektmedel. I diagram 2 redovisas beviljade projektmedel per målgrupp under perioden 2006–2012.

3.2.1 Geografisk fördelning av beviljade medel

Drygt 73 procent (350 miljoner kronor) av de medel (477 miljoner kronor) som beslutades under 2012 fördelades till lokala och regionala projekt. Det är en högre andel jämfört med de senaste åren. Resterande medel fördelades till nationella projekt. Exempel på nationella projekt är barn- och ungdomsprojekt som samarbetar med kulturinstitutioner över hela landet eller en funktionshindersorganisation som tagit fram en utbildningsstrategi för personer som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Av de 398 beviljade projekten var 73 procent (315 stycken) lokala eller regionala och resterande nationella. Projekt i samtliga län beviljades medel under året. Flest ansökningar inkom från föreningar i storstadsområdena, där det också finns högst antal föreningar och störst befolkningsunderlag. I tabell 7 redovisas den regionala fördelningen av medel ur Allmänna arvsfonden till lokala och regionala projekt.

Tabell 7 Regional fördelning av beviljade medel till lokala och regionala projekt

Projektändamål	Antal beviljade ansökningar	Summa tkr
Stockholm	86	105 480
Skåne	46	49 233
Västra Götaland	35	41 565
Uppsala	22	20 775
Västerbotten	14	19 873
Jönköping	11	17 269
Östergötland	12	10 735
Jämtland	6	10 696
Kronoberg	12	10 584
Örebro	11	9 566
Gävleborg	8	8 803
Dalarna	6	8 018
Värmland	8	6 938
Norrbottn	8	5 798
Kalmar	5	5 927
Halland	6	4 575
Västmanland	5	3 890
Blekinge	5	3 623
Västernorrland	4	2 611
Södermanland	3	2 373
Gotland	2	2 026
Totalt	315	350 358

3.3 Registrering och handläggning av ärenden

Under år 2012 inkom 1 596 ärenden till Arvsfondsdelegationen, vilket är en minskning med 7 procent jämfört med året innan. Av tabell 8 framgår att antalet inkomna ärenden succesivt minskat de senaste fyra åren. Samma utveckling gäller för inkomna ansökningar. Nedgången av antalet ansökningar kan förklaras av att de båda särskilda satsningarna Fördel Barn! och Vi Deltar! (se avsnitt 5) avslutats och att de kommunikationsåtgärder som genomförts under andra halvåret 2012 ännu inte gett effekt i form av inkommande projektansökningar.

Noteras bör att enskilda personer inte kan beviljas stöd ur arvsfonden och att ärenden som rör barn och ungdomar med funktionsnedsättning hänförs till kategorierna barn respektive ungdom i tabellen.

Tabell 8 Inkomna ärenden till Arvsfondsdelegationen

Inkomna ärenden	2012	2011	2010	2009	2008
Barn	346	413	407	522	423
Ungdom	770	844	935	1 002	927
Personer med funktionsneds.	399	395	450	477	516
Inte fondens målgrupper	45	35	51	79	64
Enskilda	36	22	54	72	69
Totalt	1 596	1 709	1 897	2 152	1 999

Fördelade på	2012	2011	2010	2009	2008
Ansökningar	1 175	1 240	1 425	1 635	1 586
Övrigt ärende	29	25	32	23	30
Redovisningar	392	444	440	413	383
Totalt	1 596	1 709	1 897	2 152	1 999

3.4 Antal bifall och avslag från Arvsfondsdelegationen

Tabell 9 visar att antalet beslut successivt minskat under den senaste femårsperioden. Sammanlagt fattades 1 167 beslut under 2012. Det är en minskning med nästan 10 procent, vilket beror på de faktorer som redovisats ovan.

Tabell 9 Beslut tagna av Arvsfondsdelegationen (exkl. redovisningar)

	2012	2011	2010	2009	2008
Bifall	398	426	415	447	436
Avslag	692	827	1 017	1 128	1 184
Övriga ärenden	77	39	32	66	78
Totalt	1 167	1 292	1 464	1 641	1 698

I tabell 10 redovisas antalet bifalls- respektive avslagsbeslut under åren 2008–2012. Eftersom vissa projekt omfattas av mer än ett beslut under samma år är antalet bifallsbeslut något högre än antalet projekt som fått stöd.

Tabell 10 Fördelning av antal bifall och avslag

Bifall	2012	2011	2010	2009	2008
Barn	90	106	86	93	95
Ungdom	203	206	204	213	183
Pers. med funktionsnedsättn.	105	114	125	141	158
Antal projekt	398	426	415	447	436

Avslag	2012	2011	2010	2009	2008
Barn	139	203	263	295	237
Ungdom	334	415	520	529	620
Pers. med funktionsnedsättn.	153	168	165	184	210
Inte fondens målgrupper	24	19	25	48	48
Enskilda	42	22	54	72	69
Totalt antal avslag	692	827	1 017	1 128	1 184

Arvsfondsdelegationen har under 2012 bifallit 398 och avslagit 692 ansökningar. Orsakerna till avslag har bland annat varit att projekten inte bedömts vara tillräckligt nyskapande, att ansökan kommit från offentlig huvudman utan samarbete med ideell organisation eller avsett verksamhet som redan finns som reguljär verksamhet. Andra ansökningar har avslagits på grund av att de avsett kostnader för enstaka arrangemang, att de har gällt internationell verksamhet eller att ansökan kommit från enskilda personer eller nystartade föreningar.

I genomsnitt har 37 procent av ansökningarna beviljats stöd under 2012. Det är den högsta bifallsfrekvensen på mer än tio år. Bifallsfrekvensen för enbart nya ansökningar uppgår till 21 procent. Även det är den högsta bifallsfrekvensen på mer än tio år.

4 Fördelning av stöd 2012

Som redovisats i avsnitt 3 fördelade Arvsfondsdelegationen sammanlagt 477 miljoner kronor till 398 projekt under 2012.

På Arvsfondsdelegationens webbplats, www.arvsfonden.se, finns en projektdatabas med beskrivningar av samtliga projekt som fått medel ur Allmänna arvsfonden under 2012. Information om projekten finns även på den community, dvs. ett socialt forum på nätet för arvsfondsprojekt och deras intressenter, som delegationen lanserade 2011. Communityn beskrivs närmare under kapitel 6.

I det följande presenteras översiktligt ett urval av projekt inom de åtta områden som regeringen angett som prioriterade i föregående års skrivelse till riksdagen (skr. 2011/12:145). Av tabell 11 framgår att 81 procent av beslutade medel (385 miljoner kronor) och 83 procent av de projekt som Arvsfondsdelegationen beslutade om under året har gått till projekt inom de av regeringen prioriterade områdena

Tabell 11 Projektfördelning inom de prioriterade områdena

Prioriterade områden	Antal projekt	Summa tkr
Demokrati/delaktighet	113	118 847
Delaktighet i kulturlivet	56	62 234
Främjande av fysisk och psykisk hälsa	58	59 093
Motverka våld, trakasserier och mobbning	25	36 003
Deltagande i arbetsmarknaden	23	35 520
Föräldrastöd och främjande av ett stärkt föräldraskap	25	35 498
Information och tillämpning av FN:s barnkonvention	27	29 587
FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning	8	8 714
Totalt	335	385 496

4.1.1 Exempel på projekt inom de prioriterade områdena som beviljades medel under 2012

Regeringen har identifierat åtta områden som bör prioriteras vid Arvsfondsdelegationens medelsfördelning. De prioriterade områdena har många beröringspunkter sinsemellan, och ett och samma projekt kan innehålla delar som rör flera områden.

Samtliga prioriteringar gäller för fondens tre målgrupper – barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning – om inget annat anges eftersom de tre målgrupperna har mycket gemensamt och eftersom ett och samma projekt kan beröra fler än endast en av målgrupperna. Regeringen vill i sammanhanget understryka att målgruppen personer med funktionsnedsättning även omfattar vuxna och äldre personer.

Utöver nedan angivna områden bör medel liksom tidigare kunna ges till utvecklingsprojekt inom områden som i dag inte kan förutses. Det är angeläget att ge utrymme för organisationernas egna initiativ till utvecklingsprojekt inom nya områden.

Projekt som syftar till ökad delaktighet i kulturlivet

Folkungar

Studieförbundet Bilda Gävle Dala genomför ett projekt i tre landskap; Dalarna, Gästrikland och Hälsingland. Barn mellan 5 och 12 år erbjuds att få spela folkmusik på antingen fiol, gituleles, rytmägg, cajuntrummor

eller elbas. Undervisningen sker på skoltid. Målet är att nå minst 15 000 barn under tre år. Utbildningsmaterial ska tas fram inklusive cd, och lärare, musiker m.fl. ska utbildas i metodmaterialet för att säkra långsiktigheten i projektet. Vidare ska verksamheten filmas, klippas och redigeras för att därefter fungera som ett marknadsförings- och utbildningsmaterial för en spridning och fortsättning av projektet. Till hjälp att sprida materialet och att följa upp efterfrågan från barnen har projektet bl.a. kontaktat samtliga musik- och kulturskolor i de tre landskapen och de olika spelmansförbunden.

Projekt som syftar till att motverka våld, trakasserier och mobbing

Nå vidare – hedersförtryck och intellektuell funktionsnedsättning

Föreningen Tjejers Rätt I Samhället (TRIS) i Uppsala är ett projekt som syftar till att öka kunskapen om hur särskoleungdomar utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld. Målgrupperna är anställda (pedagoger, elevvårdspersonal, elevassistenter och skolledningar) på gymnasiesärskolorna. Projektet omfattar metodstöd, anpassade arbetsmodeller och strukturerade samtal, målgruppsinriktad information, dialog och samverkan samt olika metoder för att påverka attityder och värderingar.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Redskapsboden – från FN-konvention till vardagsverklighet

Projektet syftar till att ta fram en uppsättning arbetsredskap för att kunna förverkliga FN-konventionen om rättigheter för människor med funktionsnedsättningar. Inom ramen för projektet, som genomförs av Handikappföreningarnas Samarbetsorgan (HSO) i Skåne län, ska de olika konventionerna brytas ned till checklistor utifrån olika variabler. Verktyn ska tas fram genom arbetsgrupper och testas ute i verksamheterna för att senare spridas, i första hand inom Skåne-regionen.

Redskapsboden ska kunna användas av enskilda människor med funktionsnedsättningar, organisationer och företrädare för organisationer, myndigheter, kommuner, företag, etc.

Information och tillämpning av FN:s barnkonvention

Barns röster – från A till FN

Plan Sverige och Nätverket för barnkonventionen genomför ett projekt som ska skapa möjligheter för barn att göra sina röster hörda, från den kommunala nivån till FN-nivå. Ett metodmaterial ska utvecklas för att samla in barns åsikter och lyfta deras röster. Det ska utvecklas och utvärderas i samband med lokala aktiviteter med barn och beslutsfattare runt om i Sverige. Resultatet av arbetet ska användas av nätverket i tilläggsrapporteringen till FN:s barnrättskommitté. Materialet ska sedan spridas till medlemsorganisationer, andra organisationer, kommuner och landsting.

Projekt som syftar till föräldrarstöd och främjande av ett stärkt föräldrarskap

Skr. 2012/13:172

Barn och föräldrasamverkan

Projektet riktas till föräldrar med intellektuell funktionsnedsättning och barn 0–6 år med föräldrar som har intellektuell funktionsnedsättning. Sensus Östergötland Norra Småland, som genomför projektet, har som mål att tillgodose målgruppens behov av en mötesplats där de kan träffa andra i liknande situation/problematik och inte behöva känna sig annorlunda. Projektet syftar till att öka kunskaperna kring rättigheter och skyldigheter för barnet och som förälder, öppna upp för relationer med andra föräldrar och deras barn, att ge barnen tryggare levnadsvillkor genom att öka föräldrarnas kunskaper om säkerhet. All verksamhet sker i cirkelform eller enskilda programpunkter med tider där de olika aktiviteterna är bestämda. Stödet ska vara individuellt och aktiviteterna anpassas utifrån både föräldrars och barns behov som även medverkar i att bestämma vad som ska göras. Representanter från olika myndigheter, organisationer och föräldrar kommer att vara knutna till projektet.

Projekt som syftar till att öka demokrati och delaktighet

Ungdomsråd för funktionsnedsatta

Projektet som genomförs av Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Botkyrka/Salem har som övergripande syfte att motverka att unga med funktionsnedsättning hamnar i marginalisering och utanförskap. Projektet riktar sig till unga med funktionsnedsättning i Botkyrka kommun i åldrarna 13–25 år. Initialt prioriteras unga med utvecklingsstörning för att efterhand utökas till att omfatta alla unga med funktionsnedsättning. Målet är att öka målgruppens delaktighet i samhället genom att skapa ett livskraftigt ungdomsråd för unga med funktionsnedsättning, med möjlighet för dem att framföra sina åsikter och idéer i direkt dialog med politiker och tjänstemän. Projektets långsiktiga mål är att ungdomarna, via deltagandet i Ungdomsrådet, ska slussas vidare till Ungdomsfullmäktige.

Projekt som syftar till att främja fysisk och psykisk hälsa

Webbstöd till unga vuxna som mår dåligt och är självmordsnära

Projektet syftar till att dels bygga upp en webbplatsform, kallad Självmordsupplysningen, med chat, forum, mejlsvar och information om psykisk hälsa, dels ta fram ett diskussionsmaterial till gymnasieskolor och ungdomsmottagningar. Målgruppen är unga vuxna i åldrarna 15–25 år som mår dåligt och är självmordsnära. Projektet som bedrivs av Föreningen Psykisk Hälsa, Stockholm, ska samarbeta med internetföretag såsom Google och Facebook för att lansera webben och även sprida kunskapen via rapporter och seminarier.

Projekt som syftar till att öka tillträde till arbetsmarknaden*Socialt företag för döva i Dalarna*

Västanviks folkhögskola i Leksand ska i ett tvåårigt projekt etablera ett socialt företag för döva i behov av arbete eller daglig verksamhet. Målgrupperna är döva ungdomar, döva med utländsk bakgrund och döva med ytterligare funktionsnedsättning. Målet är att dels sälja tjänster, dels erbjuda kommunen platser i den dagliga verksamheten. Efter det att en inventering har genomförts ska hushållsnära tjänster och tjänster inom djurhållning och trädgårdsarbete utformas. Skolan upplåter mark till ett företag inom färskötsel som uttalat intresse av att köpa tjänster från det sociala företaget.

4.2 Verksamhet till förmån för barn under 12 år

Under 2012 beslutade Arvsfondsdelegationen om fördelningen av drygt 105 miljoner kronor till verksamhet för barn under 12 år, se tabell 12. Det innebär en ökning med 5 miljoner kronor jämfört med föregående år. Den största ökningen gäller framför allt ändamålet familjestöd.

Tabell 12 Verksamhet till förmån för barn under 12 år, tusen kronor

Projektändamål	Antal projekt	Summa tkr
Satsningen Fördel Barn!	33	35 240
Familjestöd	14	19 942
Kultur	11	13 935
Demokrati/delaktighet	5	9 735
Fritid/idrott	9	9 480
Information/utbildning	7	5 041
Barn i utsatta situationer	3	4 112
Hjälpmedel	2	3 265
Förebygga brott, våld och mobbning	4	2 721
Integration	1	1 314
Arbete/sysselsättning	1	835
Totalt	90	105 620

I *bilaga 2* redovisas samtliga organisationer som tilldelats medel samt beviljat belopp till dessa.

4.3 Verksamhet till förmån för ungdomar 12–25 år

Under 2012 beslutade Arvsfondsdelegationen om fördelning av drygt 249 miljoner kronor till projekt med målgrupp ungdom, se tabell 13. Jämfört med föregående år innebär det en ökning med drygt 20 miljoner kronor (9 procent). Den största ökningen jämfört med 2011 gäller projektändamålet fritid/idrott. Förklaringen är den stora ökningen av framför allt lokalstöd.

Tabell 13 Verksamhet till förmån för ungdomar 12–25 år, tusen kronor Skr. 2012/13:172

Projektändamål	Antal projekt	Summa tkr
Fritid/idrott	36	56 147
Satsningen Vi deltar!	52	47 117
Förebygga brott, våld och mobbning	21	35 509
Kultur	24	28 623
Demokrati/delaktighet	22	23 193
Arbete/sysselsättning	8	11 360
Satsningen Fördel Barn!	8	9 785
Psykisk ohälsa	6	6 824
Jämställdhet/könsroller	7	6 526
Information/utbildning	6	6 436
Ungdomar i utsatta situationer	3	6 373
Integration	5	3 997
Hjälpmedel	1	3 560
Familjestöd	3	2 198
Drogförebyggande	1	1 000
Totalt	203	248 648

I bilaga 2 redovisas samtliga organisationer som tilldelats medel samt beviljat belopp till dessa.

4.4 Verksamhet till förmån för personer med funktionsnedsättning

Under 2012 beslutade Arvsfondsdelegationen om fördelning av knappt 123 miljoner kronor till projekt med målgruppen personer med funktionsnedsättning, se tabell 14. Det är en minskning med 13 procent (17 miljoner kronor) jämfört med 2011. En orsak till detta är ett minskat antal inkommande ansökningar från landets funktionshindersorganisationer. Det bör i sammanhanget nämnas att mindre än hälften av de projekt som riktar sig till målgruppen drivs av funktionshindersorganisationer. Däremot är målgruppen i en överväldigande majoritet av dessa projekt representerad i form av en eller fler funktionshindersorganisationer, som då är medsökande eller samarbetspartner.

Även om inte äldre är en utpekad målgrupp för arvsfonden omfattas äldre personer av många projekt inom målgruppen personer med funktionsnedsättning. Det beror på att demens, Alzheimers sjukdom, synnedsättning, hörselnedsättning, rörelsenedsättning och många andra funktionsnedsättningar är vanligast förekommande i högre åldrar.

Tabell 14 Verksamhet till förmån för personer med funktionsnedsättning, tusen kronor

Projektändamål	Antal projekt	Summa tkr
Demokrati/delaktighet	19	20 901
Fritid/idrott	15	18 632
Arbete/sysselsättning	10	17 522
Information/utbildning	13	17 068
Kultur	14	14 634
Rehabilitering	11	8 763
Psykisk ohälsa	8	8 390
Hjälpmedel	3	3 389
Tillgänglighet	2	3 474
Jämställdhet/könsroller	2	2 751
Vi deltar!	2	2 441
Förebygga brott, våld och mobbning	2	2 382
Fördel barn!	2	2 193
Familjestöd	1	1 604
Integration	1	1 439
Tillgänglighet	1	470
Bemötande	1	230
Totalt	105	122 819

I bilaga 2 redovisas samtliga organisationer som tilldelats medel samt beviljat belopp till dessa.

4.5 Lokalstöd

Lokalstödet har haft en markant positiv utveckling under de senaste åren, se tabell 15. Framför allt har detta gynnat föreningslivet på mindre orter, som har dragit störst fördel av möjligheterna att få lokalstöd. Exempel på föreningar som under året fick stöd ur arvsfonden för att bygga lokaler eller anläggningar är Ramselefors skytteförening, Åre ridklubb, Uppsala Young Hockey Club, Finspångs motorsällskap samt Friskis och Sveltis Skellefteå.

Tabell 15 Fördelning av lokalstöd

	2012	2011	2010	2009	2008
Antal lokalstödsprojekt	44	30	23	30	23
Beviljade lokalstödsprojekt (mkr)	73	44	23	36	15

Sedan 2006 utser och prisbelönar Arvsfondsdelegationen årligen ett eller flera avslutade särskilt framstående projekt som förutom att de är långsiktiga och nyskapande lyckas bra i att engagera och aktivera flera som kommer i kontakt med verksamheten. Projekten utses till årets Guldkorn. Priset årets Guldkorn 2012 delas ut till följande organisationer och projekt:

Narkoswebben belönades med utmärkelsen i kategorin för barn för sitt projekt om en lättillgänglig informationskanal utvecklad av Astrid Lindgrens barnsjukhus – Verksamheten för anesthesiintensivvård tillsammans med Barncancerfonden, Hjärtebarnsföreningen, Glädjeverkstan, Svensk Barnsmärtförening och Svensk förening för barnanestesi och intensiv vård. Narkoswebben ger barn och föräldrar information om och förberedelse inför en förestående undersökning, behandling eller operation. I dag är narkoswebben en omfattande nationell informationsportal och en världsunik resurs som förmedlar information i lekfulla interaktiva inslag till besökare från ett 30-tal länder varje månad.

Föreningen Unga Kris blev årets guldkorn i kategorin ungdom. Unga Kris tillhandahåller en verksamhet där unga med erfarenhet från ett destruktivt liv arbetar för att ge unga i riskzon ett alternativ till missbruk och kriminalitet. Verksamheten förebygger återfall genom att skapa hållbara sociala nätverk. I dag är Unga KRIS en etablerad riksorganisation med 4 regionala Unga KRIS-råd och 15 lokalavdelningar. Verksamheten består bland annat av föreläsningar på skolor, läger, kontaktverksamhet och besöksverksamhet på SIS-institutioner, ungdomshäkten och anstalter.

Priset i kategorin personer med funktionsnedsättning tilldelades Konst- och filmprojektet Animera = Göra livlig vilket genomfördes av föreningen Eksjö Animation i samarbete med äldre på seniorboendet Tuvan och servicehuset Marieberg i Eksjö kommun. Animera = Göra livlig stimulerar äldre genom att bygga ett filmprojekt kring deras egen verklighet och fiktion. Det är deltagarnas egna idéer som dramatiseras och animeras.

Årets Guldkorn i kategorin lokalstöd tilldelades Idrottsföreningen Tyresögymnastiken som har byggt om inredningen i idrottshallen Dalhallen och skapat nya förutsättningar för barn och ungdomar, med eller utan funktionsnedsättning, att delta i verksamheten. Anpassningen minimerar risker och maximerar möjligheterna till en innehållsrik och meningsfylld fritidsaktivitet.

5 Fördelning av stöd genom särskilda satsningar

Arvsfondsdelegationen kan avsätta medel ur Allmänna arvsfonden för ett visst ändamål under en viss tid genom en så kallad särskild satsning. Särskilda satsningar består av ett antal projekt som hålls samman genom

en gemensam extern utvärdering och vissa andra specifika stödsatser för de deltagande projekten. I övrigt gäller samma krav som för övriga projekt. I september 2008 beslutade Arvsfondsdelegationen att genomföra två särskilda satsningar inom områdena barns och ungdomars inflytande och delaktighet (se nedan). Satsningarna lanserades i mars 2009 och avslutades hösten 2012.

Under 2012 fördelades nästan 97 miljoner kronor på totalt 97 projekt inom ramen för de särskilda satsningarna, jämfört med nästan 115 miljoner kronor på totalt 112 projekt året innan, se tabell 16.

Tabell 16 Fördelning av stöd 2012 genom särskilda satsningar, tusen kronor

Satsning	Antal projekt	Summa tkr
Fördel barn!	43	47 218
Vi deltar!	54	49 557
Totalt	97	96 775

5.1 Fördel barn

Satsningen *Fördel barn* syftar till att utveckla och pröva arbetsformer, metoder och verktyg som främjar delaktighet och inflytande för barn upp till 18 år. Satsningen omfattar såväl lokal- som projektstöd.

Inom satsningen ska projekt som verkar främjande och stärkande för barn i särskilt utsatta situationer eller som är i risk att hamna i utsatta situationer prioriteras och samverkan mellan ideell sektor och offentliga aktörer stimuleras. En förhoppning var att satsningen skulle leda till ökad kunskap och medvetenhet om barnets rättigheter enligt konventionen om barnets rättigheter, barnkonventionen, bland såväl barn som vuxna.

Projekt som har beviljats stöd inom satsningen kan löpa på i upp till tre år. De nya projekt som beviljades stöd i slutet av 2012 kommer att kunna pågå till 2015.

Fördel barn omfattar 77 projekt som totalt uppgår till drygt 173 miljoner kronor i beviljade medel sedan 2009. Preliminärt är ytterligare 47 miljoner kronor in-tecknat för projektens avslutande år. Det gör att satsningen i sin helhet sannolikt kommer att uppgå till cirka 220 miljoner kronor över en sexårsperiod.

Samtliga projekt som fått stöd prövar nya metoder eller arbetsformer som leder till ökad delaktighet och inflytande för barn.

Majoriteten av de beviljade projekten sker i samarbete mellan ideell sektor och offentliga huvudmän, exempelvis kommunen på orten. Det finns också flera exempel på projekt som har ett upparbetat samarbete med skolor, folkhögskolor, högskolor och universitet för att utveckla metoder och sprida resultat.

Satsningen har i huvudsak bidragit med finansiering till mindre föreningar, även om större aktörer så som Röda Korset, Rädda Barnen, Plan Sverige med flera haft flera initiativ inom satsningen.

Exempel på ett projekt som främjar och stärker barn i utsatta situationer är Verdandis projekt ”Utsatta barn och unga blir insatta och

delaktiga i fritidsverksamheten” (Tensta-Rinkeby). Projektet bygger upp ett socialt skyddsnet kring barn och unga som befinner sig i riskzon för att hamna snett och gör dem delaktiga i fritidsverksamheten. Ett brett samarbete med socialförvaltning, parklekar, polis och skolor har gett starka och tydliga resultat.

Inom satsningen bedrivs också flera projekt inom kulturområdet, framförallt med anknytning till musik, teater och annan skapande verksamhet för yngre barn. Bland annat har Finska kulturföreningen ett förskoleprojekt de kallar Ipana Impro, som inkluderar alla Sveriges finskspråkiga förskolor i sitt arbete med att gestalta berättelser och låta barnen utveckla sitt kulturarv och hemspråk.

5.2 Vi deltar

Vi deltar är en särskild satsning på ungdomsprojekt som utvecklar nya metoder, modeller och mötesplatser för dialog kring demokrati, delaktighet och mänskliga rättigheter.

Projekt som har beviljats stöd inom satsningen kan löpa på upp till tre år. De nya projekt som beviljades stöd i slutet av 2012 kommer därför att kunna pågå fram till 2015. Projekt som ingår i satsningen ska bidra till att ungdomar mellan 12 och 25 år får bättre möjligheter att påverka samhället och sin egen livssituation. Särskilt prioriterade är projekt av och med unga i utsatta situationer och unga i stadsdelar eller glesbygd med ett brett utanförskap.

Under 2012 beslutade Arvsfondsdelegationen om fördelning av drygt 49 miljoner kronor inom ramen för satsningen. Det innebär att totalt nästan 194 miljoner kronor har beviljats sedan 2009.

Inom satsningen finns både små lokala utvecklingsprojekt och stora nationella. Många av projekten fokuserar särskilt på unga med funktionsnedsättning, unga med utländsk bakgrund och unga i utanförskapsområden eller i utsatta situationer. När det gäller den geografiska spridningen genomförs majoriteten av projekten i stora eller mellanstora städer. Inför ansökningsomgången i september 2011 välkomnades därför särskilt ansökningar från småorter och glesbygdsområden. Inför satsningens sista ansökningsomgång under 2012 uppmanades föreningar att ansöka om medel till ungdomsprojekt som verkar för att förebygga att ungdomar utvecklar ett antidemokratiskt beteende eller ansluter sig till antidemokratiska grupperingar.

I flera projekt bygger unga upp och utvecklar egna mötesplatser, på sina egna villkor men med stöd av omgivningen. Ett exempel på den typen av projekt är ungdomshuset Kåken som drivs av föreningen FAUK i Kinda. Syftet med projektet är att skapa ett kreativt, tryggt och socialt forum för ungdomar i form av ett ungdomshus som samlar en mängd olika verksamheter. Många av verksamheterna drivs av ungdomarna själva som samtidigt har tillgång till trygga, stödjande vuxna. Projektet har nära samarbete med kommunen, arbetsförmedling, ungdomsmot-tagning, andra föreningar, etc. Verksamheten är ämnad att främja ungdomars psykiska hälsa, bryta utanförskap, överbrygga sociala och kultu-

rella barriärer och ge arbetslösa ungdomar en möjlighet att få ett bättre fotfäste på arbetsmarknaden.

En del projekt handlar om demokrati och mänskliga rättigheter men tar avstamp i idrott eller kultur, något som bidrar till att tillgängliggöra och göra temat begripligt. Projektet Konst-PIMPA som drivs av Norrköpings kommun i nära samarbete med en lokal somalisk ungdomsförening, är ett sådant exempel. Projektet syftar till att öka kunskapen om demokrati och mänskliga rättigheter genom ett arbetssätt där dessa frågor vävs in i ett konstnärligt skapande. Målen med projektet är att skapa ett nätverk av unga, att använda konst som uttrycksmedel samt att öka ungdomars kunskap och förmåga att reflektera kring frågor om demokrati, jämställdhet, integration och yttrandefrihet.

Bland projekt som mera generellt fokuserar på demokrati, värdegrund och mänskliga rättigheter finns även projekt inom områdena religionsdialog, hbtq-frågor, drogforebyggande och ickevåldsarbete. Ett exempel på detta är projektet Tillsammans för Sverige som drivs av Stiftelsen KFUM Söder Fryshuset i samarbete med ett antal trossamfund. Projektet har inriktning på interreligiöst dialogarbete med och av unga i syfte att motverka främlingsfientlighet och extremism. Projektet genomförs vid Fryshuset i Stockholm, Göteborg och Malmö. Målet är att ta fram metoder för hur interreligiöst dialogarbete kan bedrivas tillsammans med unga med olika religiös eller sekulär bakgrund.

6 Kommunikation, uppföljning, utvärdering och erfarenhetsspridning

6.1 Kommunikation

Arvsfondsdelegationen använder i än större utsträckning än tidigare digitala kanaler för den externa kommunikationen för att minska användandet av trycksaker. Arvsfondsdelegationens tillgänglighetsanpassade webbplats www.arvsfonden.se hade ungefär 9 800 besök per månad i genomsnitt under 2012, se tabell 17.

Under 2010 lanserades en mötesplats på nätet, en community, för arvsfondsprojekt, ideella föreningar och andra som intresserar sig för arvsfonden. Det genomsnittliga antalet unika besökare per månad på arvsfondens community var 1 524, en ökning med cirka 500 unika besökare sedan 2011. Under året tillkom 212 nya projekt och communityn hade i slutet av 2012 ca 500 projekt. Ungefär 1 500 personer har sedan starten blivit medlemmar på communityn, av dessa är ungefär 1 050 aktiva.

Tabell 17 Antal besök på arvsfondens webbsida i snitt per månad

	2012	2011	2010	2009	2008
Antal besök per månad i snitt	9 810	9 430	11 290	9 750	7 046

Arvsfondsdelegationen har bjudit in kommunala tjänstemän som arbetar med bland annat föreningsstöd till två informationstillfällen under året. Av tabell 18 framgår att totalt 99 tjänstemän från hela landet fick information om arvsfondens verksamhet, om vilka kriterier som gäller och om vilka krav Arvsfondsdelegationen ställer på projekt för att bevilja stöd. Tjänstemännen utbildas till ambassadörer för arvsfonden och sprider därefter informationen vidare till föreningar i sin kommun via webb, nyhetsbrev, möten och personliga kontakter. Utvärderingar visar att informationstillfällena har varit uppskattade av de kommunala tjänstemännen.

Tabell 18 Antal kommundienstjänstemän som deltagit vid arvsfondens informationstillfällen

	2012	2011	2010
Antal deltagande kommundienstjänstemän	99	72	76

Arvsfondsdelegationen har vid ett antal tillfällen under året gett organisationer och enskilda personer möjlighet att lära sig mer om arvsfondens kriterier och testa sina idéer via kansliets handläggare för att få kunskap om huruvida de riktar sig till rätt målgrupp och följer fondens kriterier. De två senaste åren har olika kommunikationsaktiviteter genomförts i Västmanland, Blekinge och Jämtland, län som hittills har fått relativt lite medel ur arvsfonden. Informationsträffarna har resulterat i att fler projekt än tidigare fått stöd ur fonden och att utdelade medel ökat i de besökta länen. Se tabell 19.

Tabell 19 Utdelade medel före och efter arvsfondens informationsträff i länet, kronor

Besökt län	Beviljade medel i länet 12 mån innan besöket	Beviljade medel de första 12 mån efter besöket	Beviljade medel månad 13–24 efter besöket
Blekinge 20 maj 2010	1 504 400	4 306 500	2 636 000
Jämtland 21 oktober 2010	1 110 000	6 756 000	10 696 000
Västmanland 19 maj 2011	2 302 000	4 862 000	*2 001 000
Södermanland 21 maj 2012	2 477 000	**1 261 000	Ej påbörjad period

*) Ej avslutad period, 7 öppna ärenden

**) Ej avslutad period, 10 öppna ärenden

Under året arrangerades även tre introduktionsdagar för nya projektledare. Deltagarna fick bland annat information om arvsfondens verksamhet och om vilka krav Arvsfondsdelegationen ställer på projekt som får stöd när det gäller information, utvärdering, uppföljning och redovisning.

6.2 Uppföljning och utvärdering

I Arvsfondsdelegationens uppgifter ingår att ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av stöd som beviljats.

Utvärderingsverksamheten bedrivs genom att delegationen anlitar etablerade utvärderare och forskare för att följa projekten. Därmed kan resultaten, förutom att synliggöra de kunskaper och erfarenheter som organisationer och föreningar skaffar sig i projekten, också tas till vara inom forskningen. De forskare som för närvarande anlitas representerar en rad olika forskningsdiscipliner som antropologi, statskunskap och socialpsykologi.

6.2.1 Uppföljning

Organisationer och föreningar som beviljas stöd ur Allmänna arvsfonden ska efter varje avslutat projektår redovisa projektet. De avslutade projektens slutredovisningar granskas och kategoriseras i fyra olika grupper utifrån den egna slutredovisningen och i kompletterande diskussioner med kansliet. Syftet med slutredovisningarna är inte att bedöma om projekten är bra eller dåliga, utan att ge kunskap om vilka spår och resultat som arvsfondsmedlen lämnat.

Arvsfondsdelegationens kategorisering av projekt 2012

Kansliets genomgång av de 107 slutredovisningar som inkom under året utmynnar i följande kategoriseringar av i vilken omfattning verksamheten lever vidare eller projektets resultat används efter det att finansieringen ur arvsfonden upphört. Genomgången sammanfattas i tabell 20 nedan.

Kategori 1

Projekt som inte lämnar några spår

Under 2012 lyckades fem av de redovisade projekten inte genomföra den verksamhet de hade beviljats medel för. Enligt organisationernas redovisningar berodde detta på att projekten haft problem att nå målgruppen och på att tillräcklig erfarenhet för att driva projekt har saknats. Svårigheter med att få till samarbete med planerade samarbetspartner har också varit en bidragande faktor.

Kategori 2

Projekt som genomfört den verksamhet som planerats

I denna kategori återfinns de projekt som har gjort precis det som stod i deras projektplan. Till kategori 2 hänförs 35 projekt. Majoriteten av dessa projekt handlar om att utifrån erfarenheter från målgruppen ta fram och sprida information och kunskap om exempelvis det svenska skolsystemet till familjer med invandrarbakgrund, en modell för hur man kan använda personligt ombud eller en film om familjehemsplaceringar inom fosterbarnsvården. Dessa projekt har genomförts men har vid redovisningstillfället inte lämnat några synliga spår i det fortsatta arbetet. Även om de aktiviteter som genomförts inom projektet inte längre finns

kvar kan de verksamheter som bedrivits under projektets gång ha varit av stor vikt för dem som varit delaktiga – exempelvis för de unga män och kvinnor som tillsammans med professionella skapat egna berättelser och filmer för att gestalta sin verklighet och sina framtidsvisioner.

Kategori 3

Erfarenheterna från projekten lever vidare

I denna kategori, 25 stycken, finns projekt där man exempelvis har tagit fram en metod eller ett nytt arbetssätt som nu används i organisationen eller av aktörer i offentlig sektor. Erfarenheterna tas till vara men det kan vara svårt att få en uppfattning om i vilken utsträckning det sker. Majoriteten av de projekt som 2012 återfinns i denna kategori handlar om nya metoder och arbetssätt. Erfarenheter som i flera fall, efter projektets slut, används i olika former av utbildningar så som studiecirklar och högskoleutbildningar. Utbildning för gode män till ensamkommande asylsökande barn som drivits av Röda Korset, och som nu fortsätter i organisationens regi och Sveriges Elevråds Centralorganisations projekt, Inflytande i skolan, vars handbok om elevinflytande nu används på rektorsutbildningen är exempel på detta. Ett annat exempel är föreningen Tjejers rätt i samhället som med projektet NÅ, ungdomar i särskolan som lever med hedersrelaterade normer och värderingar, lyft fram ett relativt uppmärksammat problem. Projektet har genomfört en kunskapsinventering om och med ungdomar, främst flickor, som går i gymnasiesärskolan och lever med hedersrelaterade normer och värderingar. Resultatet är en metodhandbok som, efter projektets slut, efterfrågas och används av särskolan och skolhälsovården.

Kategori 4

Verksamheten lever vidare

I denna kategori finns projekt där verksamheten lever vidare. Den finansieras av organisationen själv alternativt helt eller delvis av kommun, landsting eller via statliga medel. Ett exempel är stiftelsen Min Stora Dags projekt om musikerapi som resurs för svårt sjuka barn under behandling. Verksamheten lever nu vidare på en avdelning på Karolinska sjukhuset där både vuxna och barn erbjuds musikerapi. Ett annat projekt där verksamheten lever vidare efter projektens slut är Föreningen Simones projekt Elda, en mötesplats för hbtq-tjejer i Göteborg, främst flickor och transpersoner som också bedriver jourverksamhet med råd och stödsamtal. Verksamheten finansieras nu av resursnämnden i Göteborg.

Av de sammanlagt 36 projekten inom denna kategori finansieras 28 av offentlig sektor som använder metoden, köper in tjänster eller ger ekonomiskt bidrag. Åtta av projekten säljer tjänster av olika slag till kommunen och fyra har övergått i offentlig verksamhet.

Ett sådant projekt är Rådgivning Stella som arbetat med rådgivning kring heder i länet och har drivits av Mångfaldscentrum i Värmland i samverkan med Rädda Barnen. Efter projektens slut ingår verksamheten i kommunens s.k. Trygghetscentrum. I andra avslutade projekt fortsätter organisationen det arbete som påbörjats. Så som pojkk- och killjour på nätet som genomförts av Riksorganisationen Män för Jäm-

ställdhet som tagit fram en webbjour för unga män. Jouren drivs nu vidare med volontärer i den egna organisationens regi. De verksamheter som bedrivs handlar i huvudsak om olika metoder som tagits fram men också om information och stöd. Närmre hälften av projekten riktar sig till personer med funktionsnedsättning. Flera projekt samverkade redan på ett tidigt stadium med offentlig sektor.

Tabell 20 Projektens överlevnad. Slutredovisningar granskade 2012

Överlevnadskategorier	
Kategori 1	5
Kategori 2	45
Kategori 3	21
Kategori 4	36

Uppföljningen av redovisade projekt visar att 53 procent av projektens verksamhet lever vidare i någon form och att det i huvudsak finns tre bidragande faktorer till i vilken mån en organisation lyckas genomföra sitt projekt så att erfarenheter och kunskaper tas till vara:

- Projektförankring, både inom den egna organisationen och externt, är en viktig förutsättning för att erfarenheterna ska kunna leva vidare. Förankring är viktig både på lednings- och verksamhetsnivå i såväl den egna organisationen som hos aktörer man ska samarbeta med eller som kan vara tänkbara finansiärer i framtiden. Inte minst viktigt är att den tänkta målgruppen för projektet är med och påverkar utformningen av verksamheten.
- Dokumentation är en annan avgörande faktor för att kunna ta till vara erfarenheter och kunskaper. Att dokumentera och sätta ord på sitt arbete är värdefullt både för att utveckla den egna verksamheten och för att sprida erfarenheterna vidare.
- Tiden är ytterligare en betydelsefull faktor. Att engagera och förankra en projekttid för att så småningom genomföra den tar tid.

Sedan 2007 har Arvsfundsdelegationen kategoriserat nästan 800 slutredovisade projekt, se tabell 21.

Tabell 21 Projektens överlevnad. Slutredovisningar granskade 2007–2012

Överlevnadskategorier	
Kategori 1	33
Kategori 2	375
Kategori 3	186
Kategori 4	195

Arvsfundsdelegationens projekt ur ett jämställdhetsperspektiv

Kansliets arbete med frågor om jämställdhet avser att synliggöra om och på vilket sätt arvsfondens projekt utmanar maktstrukturer i ett intersektionellt perspektiv. Arbetet med jämställdhet sker på tre nivåer, i kansliets inre arbete, i den aktiva handläggningen och i uppföljnings- och

utvärderingsarbetet. Olika utredningar har påtalat att endast ett fåtal organisationer inom det civila samhället bedriver ett aktivt jämställdhetsarbete.

Arvsfonden uppmärksammar genusperspektivet i såväl handläggning av ärenden som i de utvärderingar som initieras. För att synliggöra könsmaktsordningen i de projekt som beviljas medel följer arvsfonden upp mäns och kvinnors olika roller i projekten. Fonden följer också upp de projekt som riktar sig enbart till män respektive kvinnor för att få kunskap om vilka frågeställningar som det civila samhällets organisationer uppmärksammar alternativt inte uppmärksammar ur ett genusperspektiv. Studier av det civila samhällets organisationer har visat att män oftare deltar på högre nivå i organisationerna än kvinnor som i högre utsträckning än män återfinns på positioner med begränsad makt men med stort ansvar. I de projekt som slutredovisats under året har drygt hälften av projektledarna varit kvinnor. Det finns ingen större skillnad i fråga om vilken typ av organisation och vilka typer av verksamheter som män och kvinnor är projektledare för. Här skiljer sig arvsfondsprojekten från studier som visar att kvinnor oftare än män är engagerade inom omsorg, solidaritet och kultur.

Av de projekt som Arvsfondsdelegationen beviljade medel under 2012 bedriver ett en verksamhet som riktar sig enbart till män. Projektet Jalla för alla, som drivs av föreningen Skyddsvärnet, har startat killgrupper och utbildningar för ensamkommande flyktingungdomar och ska tillsammans med dem ta fram en metod för att ge stöd och hjälp att komma in i det svenska samhället.

Trettioen projekt riktar sig till enbart flickor och unga kvinnor. Av dessa drivs åtta av kvinnoorganisationer. Nio projekt vänder sig till unga kvinnor med invandrarbakgrund. Tre av dessa handlar om hedersrelaterat våld och fem har som syfte att bryta utanförskap och väcka engagemang i samhällsfrågor. Bland projekten finns exempelvis projektet Mamas Retro som drivs av Coompanion Göteborgsregionen. Syftet med projektet är att unga kvinnor med kognitiva eller fysiska funktionsnedsättningar ska få en meningsfull sysselsättning genom en alternativ daglig verksamhet eller anställning som kooperatör i ett socialt företag. Målet är att arbeta fram en plattform som binder samman utbildning (inom säravux, särskole och folkbildningen) med konkreta arbetsuppgifter i en second-handbutik för att stärka det kvinnliga entreprenörskapet bland målgruppen så möjligheten till alternativa anställningar ökar.

Föreningen FRISKUS – Frihet och kultur för kvinnor i samhällets projekt Imagenes del Sur/Bilder från södern är ett annat exempel. Projektet vänder sig till unga kvinnor med invandrarbakgrund och använder film och andra kulturella uttryck som verktyg för personlig utveckling och som underlag i diskussioner om mänskliga rättigheter. Deltagarna ska också göra egna filmer och lära sig metoder för filmskapande. FN:s kvinnokonvention samt FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna kommer att användas som faktamaterial.

Flera av de idrottsföreningar som fått stöd vill i sina projekt öppna upp för att engagera flickor i exempelvis innebandy, skate och tyngdlyftning.

6.2.2 Utvärdering

Arvsfondsdelegationen anlitar särskilda utvärderare för projektutvärderingar. Projektens dokumentation, enkäter och/eller telefonintervjuer samt projektbesök och intervjuer används som underlag för dessa utvärderingar.

Fem utvärderingar som omfattar sammanlagt 237 projekt har avslutats 2012. I det följande redovisas kortfattat de viktigaste slutsatserna i respektive utvärdering.

När staten ska förnya civilsamhället – arvsfondens bidrag till föreningslivet

Genom att följa åtta projekt från initiering och uppstart till genomförande och avslut samt till vad som händer efter avslutade projektmedel har forskarna i denna studie velat ta reda på hur erfarenheterna från projekten tillämpas i organisationernas verksamheter. Studien visar att de spår ett arvsfondsprojekt lämnar i den organisation som är huvudman för projektet är högst varierande. I en del fall har projektet lett till förändringar av föreningarnas arbetssätt och till att man öppnade upp nya möjligheter för organisationen att verka genom nya samarbetspartner samt att man blivit synlig för nya grupper av deltagare. Det framstår som att den främsta effekten på målgruppen är att deltagarna upplever att de fått starkt självkänsla, nya kontakter, viktiga referenser och att dörrar till nya engagemang öppnades. Hur det går för projekten efter projekttidens slut verkar i hög grad bero på vilket slags samarbetspartner man har valt, och vilken typ av långsiktig finansiering man siktar på.

De projekt som redan under projekttiden hade ett väl fungerande samarbete med det offentliga var oftast de som efter projekttiden övergick till att finansieras av det offentliga. Det verkar även svårt att förlita sig på en långsiktig kommersiell finansiering av verksamheten. Inga skillnader tycks här finnas mellan gamla och nya organisationer.

Från homo till hbtq

Under åren 1998–2009 beviljade arvsfonden bidrag till 43 projekt som kan rubriceras som avsedda att utveckla hbtq-perspektiv inom ideella organisationer – eller utveckla hbtq-föreningars interna och/eller utåtriktade verksamhet. De har ägt rum i en brytningstid där målgruppen har fått en bättre ställning i majoritetssamhället genom de lagändringar som genomförts och ökad icke-stigmatiserande synlighet och ändrade diskurser kring kön, sexualitet och identitet. Dessa ändrade villkor har påverkat förutsättningarna för projekten och deras resultat. Studien visar att projekten själva på olika sätt har bidragit i den processen. Genom sina material, utbildningar, trygga platser, deltagande i den offentliga debatten, granskningar och kulturprodukter har projekten påverkat allt ifrån individers livsvillkor och tankesätt till att förändra normer kring kön, sexualitet och identitet i mainstreamsamhället. Det finns spår på flera nivåer i de utvärderade projekten: ett stort antal metodmaterial, arbetsätt, idéer, verksamheter som fritidsgården Egalia, mötesplatsen Elda eller RFSL Ungdoms utbildningsverksamhet som vidareutvecklat projektverksamheterna med ny finansiering.

Arvsfonden fördelade mellan åren 1995 och 2011 bidrag till 44 projekt som haft pojkar och unga män som målgrupp. Ett syfte med studien var att få en bild av att vara ung man i Sverige i dag där två teman lyfts fram. Det första är *Ung manlighet som något problematiskt*. Bland dessa projekt ser vi hur unga män beskrivs befinna sig i en riskfylld situation i samhället. Pojkar och unga män behöver kompenseras för frånvarande pappa, brister i den egna förmågan att ta ansvar för sin sexualitet och undvika ett våldsamt beteende. Det andra temat är *Stärka självbilden*.

Dessa projekt vänder sig till pojkar och unga män utifrån en specifik problematik, exempelvis olika funktionsnedsättningar, men också utifrån specifika livssituationer där det finns behov av att lära sig samtala och förstå det egna jaget. Forskarna menar att det i många projekt saknas en diskussion om unga mäns livsvillkor, och hur dessa påverkar ungdomars förståelse av manlighet. Det som i stället sker är en psykologisering av de ungas livssituation, där projekten inte bara påtalar brister i deltagarnas liv utan också gör ungdomarna själva ansvariga för dessa brister.

Att ge barn och unga i utsatta situationer makt och inflytande – en utmaning för hela samhället, utvärdering av arvsfondens satsning Fördel Barn!

Syftet med satsningen *Fördel Barn!* var att barn och barns företrädare tillsammans ska utveckla nya metoder och verktyg som främjar barns delaktighet och inflytande i enlighet med Barnkonventionen. Uppföljningen av projekten visar att satsningen spelat en betydelsefull roll i arbetet med att förbättra situationen för barn och unga som lever i utsatta situationer.

Satsningen har uppskattningsvis nått 31 000 barn och 7 400 vuxna. Samverkan mellan olika aktörer såsom skola, socialtjänst, barnavårds-, mödravårds- och familjecentraler och intresseföreningar har varit en viktig framgångsfaktor. En annan viktig förutsättning för att insatserna ska nå barn och unga har varit att vinna tillit och förtroende hos föräldrar och andra vuxna. Studien visar att de vuxna som arbetat i projekten upplever att insatserna och verksamheterna har utvecklat barnen både känslomässigt och intellektuellt och gett dem en meningsfull fritid. Barnens självförtroende och handlingsförmåga har ökat. De har vågat ta större utrymme, ansvar och oftare eget initiativ.

Vi deltar! Utvärdering av arvsfondens satsning på ungdomar och demokrati 2009–2012

Arvsfondens satsning *Vi Deltar!* riktar sig till unga som upplever ett socialt och/eller ekonomiskt, och därmed demokratiskt, utanförskap. Viktiga målgrupper för satsningen är unga som vanligtvis inte är föreningsaktiva eller deltar i den demokratiska processen. Projekten handlar i huvudsak om unga med utländsk bakgrund där utanförskapsområdet är i fokus. Unga med funktionsnedsättning är en annan grupp som behöver stärka sitt deltagande för att få tillgänglighet till majoritetssamhället, både fysiskt och psykiskt. Projekten använder olika metoder för att öka ungas resursstyrka. Vissa använder kulturen, konsten och medierna som verktyg, medan andra arbetar mer traditionellt med seminarier och

workshops. Svårigheten att nå ut till flickor med invandrarbakgrund är något som flera projekt i studien påtalar som ett hinder för verksamheten.

Utvärderingar som startat 2012

Under 2012 har fyra nya utvärderingar påbörjats. Två tematiska utvärderingar, arbete och unga samt funktionsnedsättning och arbete och en utvärdering av aktuella Malmö-projekt som omfattar 117 projekt. Vidare kommer en forskare att följa den lokalstödsatsning som startade under året.

6.3 Erfarenhetsspridning

Målgruppen för utvärderingarna är främst myndigheter och organisationer som är verksamma inom det aktuella området. Under det gångna året har Arvsfondsdelegationen hållit fem seminarier där ca 560 personer från Regeringskansliet, riksdagen, myndigheter och organisationer deltagit. Två av seminarierna har hållits vid Mänskliga rättighetsdagarna i Göteborg och ett seminarium har genomförts tillsammans med Sektor 3. Vid lanseringen av varje utvärderingsseminarium har information skickats ut till ca 400 personer. Därutöver har forskarna själva använt och spridit resultaten inom sina verksamhetsområden.

Andra myndigheter har i sina utredningar tagit del av och spridit erfarenheterna från arvsfondens projekt och utvärderingar. Bland utredningar som uppmärksammat fondens verksamhet kan nämnas Utredningen om ett effektivare arbete mot främlingsfientlighet och liknande intolerans och Framtidskommissionens rapport Somalier på arbetsmarknaden – har Sverige något att lära?

På Arvsfondsdelegationens webbplats finns information om pågående utvärderingar och forskarnas utvärderingsrapporter för nedladdning.

7 Regeringens bedömning av Arvsfondsdelegationens verksamhet och utveckling

Regeringens bedömning: Arvsfondsdelegationen fördelade 477 miljoner kronor under 2012 till projekt efter ansökan till Arvsfondsdelegationen. Det är den näst största summa som fördelats inom ramen för verksamheten i Allmänna arvsfondens historia och 8 miljoner kronor mer än under 2011. Driftskostnaderna har kontinuerligt ökat medan andelen driftskostnader i förhållande till beslutade projektmedel har varit relativt stabil. Det beror på att volymen beslutade projektmedel har ökat i ungefär samma procentuella takt som driftskostnaderna. Kostnaderna per beslutad ansökan har ökat under 2012 vilket beror på att antalet inkommande ansökningar minskat. Det i sin tur beror på att de två särskilda satsningarna avslutats. Fler handläggare och färre ansökningar

har lett till att mer tid har kunnat läggas på varje ansökan varför styckekostnader per ärende ökat men även till att bifallsfrekvensen för inkomna ansökningar är den högsta på mer än tio år. Arvsfondsdelegationens driftskostnader är rimliga i förhållande till de medel som delegationen beslutar om.

Regeringen har erfarit att Kammarkollegiet ska genomföra en genomgång av verksamheten ur ett effektivitetsperspektiv under 2013. Regeringen ser mycket positivt på detta initiativ då det är angeläget att Arvsfondsdelegationen fortsätter arbetet med att säkerställa att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt.

Volymen projektmedel som riktar sig till målgruppen personer med funktionsnedsättning har minskat något. Det beror framförallt på att antalet ansökningar från funktionshindersorganisationer minskat. Regeringens förhoppning är att den satsning som genomförs under 2013–2016 kommer att ändra på det förhållandet. Volymen beslutade medel för barnprojekt uppgick till drygt 105 miljoner kronor, vilket är den högsta nivån någonsin. Regeringen understryker att det är angeläget att man även fortsättningsvis strävar efter att upprätthålla en hög medelstilldelning till målgruppen. Under 2012 beviljades 73 miljoner kronor i lokalstöd. Det är den i särklass högsta nivån någonsin och en ökning med 66 procent jämfört med året innan. Regeringen anser att stödet har fördelats på ett väl genomfört sätt i enlighet med fondens ändamål och inom ramen för de av regeringen prioriterade områdena. Särskilt positivt ser regeringen på den kraftiga ökningen av lokalstöd eftersom det är en stödform som utnyttjas mest av små lokala föreningar på mindre orter.

Antalet inkomna ansökningar om projektmedel minskade för tredje året i rad. Regeringen ser förvisso positivt på de informations- och kommunikationsåtgärder som vidtagits under 2012, för att öka allmänhetens tillgänglighet till och kännedom om Allmänna arvsfonden. Men mot bakgrund av de senaste årens utveckling är det angeläget att arvsfonden överväger ytterligare systematiserade och effektiva informations- och kommunikationsåtgärder. Särskilt positivt ser regeringen på det utvecklingsarbete som pågår när det gäller arvsfondens webbplatser.

Regeringen ser med tillfredsställelse på att utfallet för de särskilda satsningarna har överstigit de belopp som sattes upp som mål för satsningarna, och att satsningarnas kvalitativa målsättningar uppnåtts.

Regeringen anser att det är angeläget att arvsfonden fortlöpande utvecklar och förbättrar de metoder och verktyg som används i uppföljnings- och utvärderingssyfte.

Skälen för regeringens bedömning

Förvaltning och administration

Under den senaste femårsperioden har Arvsfondsdelegationens totala förvaltnings- och administrationskostnader successivt ökat. Mellan åren 2011 och 2012 ökade kostnaderna från 46,5 miljoner kronor till 50,2 miljoner kronor. Det är framför allt kostnaderna för förvaltning och administration som ökat, från 6,4 till 7,2 miljoner kronor.

Driftskostnaderna har kontinuerligt ökat under de sista fem åren medan andelen driftskostnader i förhållande till beslutade projektmedel har varit

relativt stabil. Det beror på att volymen beslutade projektmedel har ökat i ungefär samma procentuella takt som driftskostnaderna.

Inflödet av de medel som görs disponibla för Arvsfondsdelegationen ökade kraftigt 2009–2011 för att under 2012 återgå till den tidigare nivån. För att hantera en ökande volym projektmedel, utan att sänka kvaliteten på verksamheten, har kansliet de senaste åren tillfört resurser för handläggning och kommunikationsinsatser. Dessa resursförstärkningar förklarar till stor del nivåhöjningen av beslutade medel. Driftskostnaderna har i förhållande till beslutade projektmedel hållits under 6 procent.

Kostnaderna per beslutad ansökan har ökat under 2012. Det hänger samman med att antalet inkommande ansökningar minskat, vilket i sin tur hänger samman med att de två satsningarna *Fördel barn!* och *Vi Deltar!* avslutats. Ett ökat antal handläggare och ett minskat antal ansökningar har lett till att handläggarna kunnat lägga ner mer tid på varje ansökan. Det har lett till ökade styckekostnader per ärende men även till att bifallsfrekvensen för inkomna ansökningar är den högsta på mer än tio år. Ytterligare en orsak till ökade styckekostnader per ärende är den ökade komplexiteten hos projekten. Arvsfondsprojekten har i genomsnitt blivit större de senaste åren. År 2008 var det genomsnittliga projektet knappt 900 000 kronor per år och under 2012 var samma siffra 1 200 000 kronor. Det beror på att det numera inte är ovanligt att arvsfonden är dominerande eller ensam finansör och att det är allt vanligare att projekten har en eller flera samarbetspartner.

Regeringen bedömer att Arvsfondsdelegationens driftskostnader är rimliga i förhållande till de medel som delegationen beslutar om. Det är emellertid angeläget att Arvsfondsdelegationen fortsätter arbetet med att säkerställa att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt.

Utveckling av medelstilledningen

Under 2012 fördelade Arvsfondsdelegationen den näst största summan i Allmänna arvsfondens historia – 477 miljoner kronor, varav 380 miljoner kronor fördelades genom löpande handläggning av organisationernas egna initiativ.

Arvsfonden är en mycket viktig finansör för målgruppen personer med funktionsnedsättning. Volymen projektmedel som riktar sig till målgruppen personer med funktionsnedsättning har emellertid minskat jämfört med tidigare år. Det beror framförallt på att antalet ansökningar från funktionshindersorganisationer minskat. Regeringens förhoppning är att den satsning som genomförs under 2013–2016 kommer att ändra på det förhållandet.

Arvsfondens betydelse för ungdomar har ökat markant de senaste åren. Finansieringen har gått från en nivå på knappt 70 miljoner kronor 2004 till 249 miljoner kronor under 2012. Volymen beslutade medel för barnprojekt uppgick under året till drygt 105 miljoner kronor, vilket är den högsta nivån någonsin. Regeringen, som i de senaste årens skrivelser angett att det är önskvärt att medelstilledningen till denna målgrupp ökar, ser givetvis detta som mycket positivt. Regeringen understryker att det är angeläget att man även fortsättningsvis strävar efter att upprätthålla en hög medelstilledning till målgruppen.

Mängden beslutade lokalstöd har ökat stadigt sedan 2004 då nivån var knappt två miljoner kronor. Under 2012 beviljades 73 miljoner kronor i lokalstöd. Det är den i särklass högsta nivån någonsin och en ökning med 66 procent jämfört med året innan.

Regeringen anser att stödet har fördelats på ett väl genomfört sätt i enlighet med fondens ändamål och inom ramen för de av regeringen prioriterade områdena. Särskilt positivt ser regeringen på den kraftiga ökningen av lokalstöd eftersom det är en stödform som utnyttjas mest av små lokala föreningar på mindre orter.

Bifallsfrekvensen har ökat under den senaste femårsperioden. Ökningarna har varit relativt små, mellan 1–5 procent, men de talar för en positiv trend vad gäller ansökningarnas kvalitet. Regeringen anser att det är angeläget att denna utveckling fortsätter.

Däremot minskade antalet inkomna ansökningar om projektmedel för tredje året i rad. Minskningen under 2012 var från 1 240 till 1 175 ansökningar. Regeringen ser förvisso positivt på de informations- och kommunikationsåtgärder som vidtagits under 2012 för att öka allmänhetens kännedom om Allmänna arvsfonden. Men mot bakgrund av de senaste årens utveckling är det angeläget att arvsfonden överväger ytterligare informations- och kommunikationsåtgärder.

Särskilt positivt ser regeringen på det utvecklingsarbete som pågår när det gäller arvsfondens webbplatser. För att möta det ökande användandet av smartphones och läsplattor är en responsiv webbplats nödvändig. Den nya webbplatsen kommer att underlätta ansökningsförfarandet för den som söker medel ur fonden liksom handläggningen av ansökningarna för kansliet.

Arvsfondsdelegationens särskilda satsningar

I september 2008 beslutade Arvsfondsdelegationen att under åren 2009-2012 avsätta minst 60 miljoner kronor till en särskild demokrati- och värdegrundssatsning för unga, Vi deltar! och minst 30 miljoner kronor till en satsning på barns delaktighet och inflytande, Fördel barn! Regeringen ser med tillfredsställelse på att utfallet för de båda satsningarna har överstigit de belopp som sattes upp som mål för satsningarna och att satsningarnas kvalitativa målsättningar uppnåtts.

Uppföljning och utvärdering

Enligt lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden ska Arvsfondsdelegationen ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av beviljade stöd. Arvsfondsdelegationen gav 2011 en sådan strategi till regeringen. Regeringen anser att det är angeläget att arvsfonden fortlöpande utvecklar och förbättrar de metoder och verktyg som används i uppföljnings- och utvärderingssyfte.

I skrivelsen 2011 efterlyste regeringen uppföljning vad gäller det strategiska jämställdhetsarbetet. Regeringen finner det tillfredsställande att drygt hälften av projektledarna var kvinnor i arvsfondsprojekten 2012 och att det inte var någon större skillnad beroende på typ av organisation och typ av verksamheter som män och kvinnor var projektledare för.

8 Inriktning och prioriterade områden för stöd ur Allmänna arvsfonden från och med 2013

Regeringen ska enligt lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden ange den kommande inriktningen av fondens stödgivning. Det gör regeringen genom att i sin årliga skrivelse till riksdagen ange inriktningen av barnrättspolitiken, ungdomspolitiken och funktionshinderspolitiken. Regeringen anger även sådana områden som är angelägna att utveckla och som därför bör prioriteras vid Arvsfondsdelegationens medelsfördelning.

8.1 Inriktning

8.1.1 Barnrättspolitik

Målet för barnrättspolitiken är att barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande. Målet utgår från de grundläggande principerna i konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen) som omfattar varje flicka och pojke upp till 18 år. Att ta till vara och stärka barnets rättigheter och intressen med utgångspunkt i barnkonventionen förutsätter att regeringens barnrättspolitik är sektorsövergripande och förverkligas inom alla områden och verksamheter där barn är berörda.

Riksdagen godkände i december 2010 den strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige i enlighet med regeringens förslag i propositionen Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige (prop. 2009/10:232, bet. 2010/11:SoU3, rskr. 2010/11:35). Strategin utgår från de mänskliga rättigheter som varje barn ska tillförsäkras enligt internationella överenskommelser, särskilt de åtaganden som följer av barnkonventionen. Principerna i strategin uttrycker grundläggande förutsättningar och tillvägagångssätt för att stärka barnets rättigheter. Avsikten är att strategin ska vara en utgångspunkt och ledning för offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå när dessa i sina verksamheter ska säkerställa de rättigheter barn har. Den vänder sig således till riksdag, regering, statliga myndigheter, landsting och kommuner. De åtgärder som genomförs utifrån strategin kommer därför att variera beroende på aktör och verksamhet. Regeringens insatser inom barnrättspolitiken kommer att utgå från strategin och följas upp och redovisas till riksdagen. Strategin kommer också att ses över och följas upp med jämna mellanrum för att säkerställa att den är ett effektivt och användbart verktyg för att stärka barnets rättigheter i Sverige.

8.1.2 Ungdomspolitik

Målen för den nationella ungdomspolitiken är att alla ungdomar ska ha verklig tillgång till välfärd och att alla ungdomar ska ha verklig tillgång till inflytande. Dessa mål antogs av riksdagen i december 2007 (prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:KrU1, rskr. 2007/08:58). Ungdomspolitiken ska

ge ett helhetsperspektiv på ungas livssituation och syftar till att alla ungdomar ska ha goda möjligheter och förutsättningar att utvecklas samt ha inflytande över sin vardag. Detta bör utgöra en utgångspunkt i arbetet för fondens målgrupp ungdomar mellan 12–25 år.

Regeringen fattade 2009 beslut om en strategi för ungdomspolitiken (skr. 2009/10:53). Strategin innehåller inriktningen av det framtida ungdomspolitiska arbetet och ett handlingsprogram för det fortsatta arbetet. I strategin beskrivs också fem utgångspunkter för ungdomspolitiken. Dessa är att ungdomspolitiken ska vara sektorsövergripande, att den måste genomsyras av ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv, att ungdomars kunskaper och erfarenheter är en resurs, att ungdomar har rättigheter samt att motverka och förebygga ungas utanförskap.

Ungdomar är inte bara en resurs på tillväxt för framtiden utan ungdomars kunskaper, erfarenheter, värderingar och perspektiv är också viktiga för samhällets utveckling här och nu. En central utgångspunkt för regeringens ungdomspolitik är därför ungdomars möjlighet till inflytande och delaktighet. Ungas egna organisationer utgör en viktig kanal för ungdomar att söka sina egna vägar till delaktighet och inflytande lokalt, nationellt och internationellt.

Regeringen avser att se över målen och inriktningen för ungdomspolitiken och att under mandatperioden återkomma till riksdagen med en ungdomspolitisk proposition. I dialog med olika aktörer har det framkommit att de områden som en ny ungdomspolitisk proposition bör fokusera på är ungdomars arbete, deltagande och psykiska hälsa.

8.1.3 Funktionshinderspolitik

Regeringens prioriteringar inom verksamheten till förmån för personer med funktionsnedsättning tar sin utgångspunkt i de nationella målen för funktionshinderspolitiken som riksdagen har beslutat om (prop. 1999/2000:79, bet. 1999/2000:SoU14, rskr. 1999/2000:240).

Dessa är en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Funktionshinderspolitiken är sektorsövergripande och arbetet inriktas på att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor för människor med funktionsnedsättning och insatser för att förebygga och bekämpa diskriminering av personer med funktionsnedsättning. De nationella målen och inriktningen på arbetet bör utgöra en utgångspunkt i arbetet för fondens målgrupp personer med funktionsnedsättning.

För att förtydliga målen och för att effektivisera arbetet med att genomföra funktionshinderspolitiken har regeringen formulerat ett antal inriktningsmål inom nio prioriterade politikområden, däribland arbetsmarknad, utbildning, transport och ökad fysisk tillgänglighet (skr. 2009/10:166) samt i juni 2011 beslutat om en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011–2016. Strategin presenterar politikens inriktning, med konkreta mål för samhällets insatser samt hur resultaten ska följas upp under de kommande fem åren.

En viktig faktor för att kunna nå målen för insatserna är att regeringen har en kontinuerlig dialog med det civila samhället, som har stor betydelse för utformningen av politiken och en viktig roll för att identifiera och uppmärksamma problem.

8.1.4 Prioriterade områden

Regeringen har identifierat åtta områden som bör prioriteras vid Arvsfondsdelegationens medelsfördelning. De prioriterade områdena har många beröringspunkter och ett projekt kan innehålla delar som rör flera områden.

Samtliga prioriteringar gäller för fondens tre målgrupper om inget annat anges eftersom de tre målgrupperna har mycket gemensamt och eftersom ett projekt kan beröra fler än en av målgrupperna. Regeringen vill i sammanhanget understryka att målgruppen personer med funktionsnedsättning även omfattar vuxna och äldre personer.

Utöver nedan angivna områden bör medel liksom tidigare kunna ges till utvecklingsprojekt inom områden som i dag inte kan förutses. Det är angeläget att ge utrymme för organisationernas egna initiativ till utvecklingsprojekt inom nya områden.

Projekt som syftar till att stärka barnets rättigheter

För att stärka barnets rättigheter är det angeläget med stöd till projekt som syftar till att konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen) och dess intentioner blir kända och tillämpade på alla nivåer i samhället som berör barn direkt eller indirekt inom exempelvis förskola och skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård, samhällsplanering, idrott, fritid, kulturliv och rättsväsende. Det är särskilt angeläget att ge prioritet åt projekt som syftar till att stärka rättighetsperspektivet i barns och ungas vardag.

Projekt som syftar till att öka delaktighet och stärka demokratin

Möjligheten till delaktighet i samhället och inflytande över sin vardag är central för fondens målgrupper. Projekt som syftar till att utveckla nya former för engagemang och att engagera personer som inte annars deltar i föreningslivet bör ges särskild prioritet. Även projekt som verkar för att förebygga att ungdomar utvecklar ett antidemokratiskt beteende eller ansluter sig till antidemokratiska grupperingar bör uppmärksammas särskilt. Det är också angeläget att uppmärksamma projekt som syftar till att stärka målgruppernas representation i demokratiska beslutsprocesser och möjligheter att påverka förhållanden i såväl den personliga sfären som i samhället i stort. Att utveckla, sprida och använda metoder att tillvarata de små barnens åsikter och de åsikter barn med funktionsnedsättning har, är särskilt viktigt.

Projekt som syftar till att förebygga våld, mobbning och trakasserier

Arbetet med att förebygga alla former av våld, mobbning och trakasserier bör prioriteras i arvsfondens medelstildelning, framför allt vad gäller projekt som syftar till att utveckla nya metoder på området. Här inne-

fattas även stöd till brottsoffer inom fondens målgrupper. Projekt som syftar till att motverka mäns våld mot flickor och unga kvinnor samt flickor och kvinnor med funktionsnedsättning bör särskilt uppmärksammas. Det gäller även projekt som syftar till att motverka våld i samkönade relationer eller som vänder sig till barn som bevittnar våld i hemmet.

Projekt som syftar till att främja ett stärkt föräldraskap

För att främja barns och ungas hälsa behöver nya metoder för föräldrabildning och föräldrastöd utvecklas och prövas. Stöd och hjälp i föräldraskapet kan öka andelen barn som har goda relationer med föräldrarna och som därigenom har ökade möjligheter till god hälsa och ett gott liv.

Det är särskilt angeläget att uppmärksamma projekt som syftar till att utveckla former för ett universellt förebyggande föräldrastöd, dvs. att alla föräldrar erbjuds samma möjligheter till stöd och hjälp. Vidare är det angeläget att uppmärksamma att föräldrars behov av stöd kan skifta under olika perioder av barnets uppväxt, samt att unga föräldrar kan vara i behov av särskilt stöd. Det behövs därutöver ett fortsatt utvecklingsarbete för att stärka och stödja barn till föräldrar som missbrukar eller har en psykisk sjukdom samt barn till föräldrar med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning.

Projekt som syftar till att främja psykisk och fysisk hälsa

Projekt som främjar målgruppernas fysiska, psykiska och sociala välbefinnande bör ges fortsatt prioritet. Även om hälsan i huvudsak utvecklas positivt i Sverige, finns problem, bland annat vad gäller psykisk hälsa, övervikt och fetma samt alkoholkonsumtion. Under senare tid har flera studier också pekat på att psykisk ohälsa i hög grad förekommer bland homo- och bisexuella ungdomar samt unga transpersoner (hbt-personer). Det är därför angeläget att pröva modeller där ideella organisationer, själva eller tillsammans med offentliga samhällsorgan, kan utveckla verksamhet för att förebygga psykisk och fysisk ohälsa hos fondens målgrupper. Levnadsvanor och mönster som grundläggs i tidig ålder följer ofta med och påverkar resten av livet, varför det är särskilt angeläget att främja goda levnadsvanor tidigt i livet.

Projekt som syftar till ökad delaktighet i kulturlivet

Att verka för ett rikt och nyskapande kulturliv som är tillgängligt för alla människor samt att bevara och tillgängliggöra kulturarvet är viktiga uppgifter för hela samhället. Alla som bor i vårt land ska oberoende av ålder eller eventuell funktionsnedsättning ha möjlighet att delta i kulturlivet och uppleva en bredd av kulturella uttrycksformer liksom att få utveckla sin egen förmåga att uttrycka sig. Det är därför angeläget att stödja projekt som utvecklar barns och ungdomars möjlighet till delaktighet i kulturlivet, till kulturupplevelser och till eget skapande. Det gäller också för personer med funktionsnedsättning. Även projekt som syftar till att utveckla långsiktig samverkan mellan kulturinstitutioner och ideellt föreningsliv bör uppmärksammas. Det är också angeläget med stöd till barns och ungas språkutveckling.

Arbete ger en egen försörjning och stärker oberoendet och självkänslan samtidigt som en hög sysselsättning utgör grunden för samhällets välfärd. Arvsfonden bör därför prioritera projekt som syftar till att finna metoder för att öka tillträde till arbetsmarknaden för ungdomar och för personer med funktionsnedsättning. Det är också angeläget med stöd till satsningar för att tidigt ge barn och unga, med eller utan funktionsnedsättning, kunskap om och erfarenhet av entreprenörskap och arbetslivet. Projekt som genomförs i samverkan med företag och branscher och de projekt som riktar sig till unga som står långt från arbetsmarknaden bör uppmärksammas särskilt.

Projekt som syftar till att stärka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning rör de flesta samhällsområden så som rättsväsende, arbete, utbildning, socialtjänst, hälso- och sjukvård samt frågor om tillgänglighet och kvinnors och barns situation. Medel från arvsfonden kan bidra till att finna former och vidareutveckla metoder och arbetssätt som ger kvinnor och män, flickor och pojkar med funktionsnedsättning möjlighet till självständighet, inflytande och delaktighet inklusive inom de egna intresseorganisationerna samt i det lokala utvecklingsarbetet.

9 Beslutsordningen för avstående från arv eller försäkringsbelopp

Regeringens bedömning: Beslut om avstående från arv eller försäkringsbelopp enligt arvsfondslagen bör oberoende av värdet av egendomen hellre fattas av Kammarkollegiet än av regeringen. Om det i ett sådant ärende uppkommer någon fråga av särskild vikt från allmän synpunkt, bör dock Kammarkollegiet lämna över ärendet med eget yttrande till regeringen för avgörande.

Skälen för regeringens bedömning: Det är regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Kammarkollegiet som beslutar om avstående av arv och försäkringsbelopp som har tillfallit Allmänna arvsfonden (26 § lagen [1994:243] om Allmänna arvsfonden, nedan kallad arvsfondslagen). Den som vill att ett arv eller försäkringsbelopp som har tillfallit Allmänna arvsfonden ska avstås helt eller delvis, ska ansöka om detta hos Kammarkollegiet som får uppdra åt länsstyrelsen att utreda frågan (27 § första stycket arvsfondslagen). Om Kammarkollegiet inte får besluta i ärendet, ska kollegiet överlämna handlingarna med eget yttrande till regeringen (27 § andra stycket samma lag).

Enligt nuvarande ordning får, som framgått av avsnitt 2.4, Kammarkollegiet efter ansökan om avstående besluta om att avstå från arv om värdet av egendomen enligt bouppteckningen inte överstiger 2 miljoner kronor (13 § första stycket förordningen [2004:484] om Allmänna arvs-

fonden, nedan kallad arvsfondsförordningen). Om det i ett ärende om avstående av arv uppkommer någon fråga av särskild vikt från allmän synpunkt, ska kollegiet lämna över frågan med eget yttrande till regeringen för avgörande (13 § andra stycket arvsfondsförordningen). Vad som ska anses vara av ”särskild vikt från allmän synpunkt” är svårt att bedöma i förväg. Ett exempel, som avgjorts av regeringen, skulle dock kunna vara om arvsavstående av kulturhistoriska skäl kan innefatta egendom av kulturhistoriskt värde för ett annat land än Sverige. Regeringen fann att så var fallet.

I propositionen Ny lag om Allmänna arvsfonden (prop. 1993/94:124, avsnitt 5.8) med förslag till arvsfondslagen har regeringen redovisat sin syn på olika frågor om avstående av arv. Någon närmare motivering till den valda ordningen lämnas inte i propositionen. Den dåvarande regeringen konstaterar att ”någon anledning att ändra på nuvarande ordning i fråga om regeringens beslutanderätt vid avstående av arv finns inte” (a. prop. s. 33). I propositionen tillades även att ”liksom nu bör regeringen också kunna bemyndiga Kammarkollegiet att besluta i vissa ärenden om arvsavstående. Med hänsyn bl.a. till penningvärdets utveckling föreslås dock att beloppsgränsen höjs från 500 000 kronor till 2 000 000 kronor. Beloppsgränsen bör kunna höjas i framtiden om penningvärdets utveckling föranleder det”. Riksdagen (socialutskottet) kommenterade inte detta särskilt (bet. 1993/94: SoU 23, rskr. 1993/94:250). Någon höjning av beloppsgränsen 2 miljoner kronor har som framgått inte skett.

Enligt nuvarande ordning är det endast ett begränsat antal sådana ärenden som kommer under regeringens prövning varje år. Sedan 2007 har dock antalet överlämnade ärenden ökat. Under åren 2002–2006 inkom det endast några enstaka sådana ärenden per år. Åren 2007–2012 överlämnades det i genomsnitt elva ärenden om avstående per år. Det inkom 8 ärenden 2007, 12 ärenden 2008, 18 ärenden 2009, 11 ärenden 2010, 8 ärenden 2011 och 11 ärenden 2012. Under dessa år har de ansökningar som handlagts av regeringen avsett egendom som enligt bouppteckningarna värderats till mellan drygt 2 miljoner kronor och upp till ca 11 miljoner kronor och i många fall innefattat bostadsrätt eller fastighet. Med hänsyn till penningvärdets utveckling och utvecklingen av värdet på bostadsrätter och fastigheter kan det antas att antalet ärenden fortsätter att öka om inte beloppsgränsen 2 miljoner kronor, som beslutades 1994, höjs. Fråga är dock om det fortfarande finns några bärande skäl för att regeringen ska besluta i ärenden om avstående och i så fall hur dessa ärenden ska avgränsas.

I de ärenden där Kammarkollegiet inte får besluta brukar som regel kollegiet översända länsstyrelsens utredning inklusive myndighetens yttrande till sökanden för eventuellt yttrande och därefter överlämna ärendet med ett eget yttrande till regeringen och med kopia till sökanden (jfr bet. 2011/12:KU10 bilaga 3.1). I sitt yttrande till regeringen brukar Kammarkollegiet regelmässigt redogöra för sin bedömning och lämna förslag till beslut i ärendet.

I det åttiotal beslut som regeringen hittills fattat i de ärenden som inkom under åren 2007–2012 har utgången i de allra flesta fall överensstämmt med Kammarkollegiets förslag till beslut. Endast i ett tiotal beslut har utgången blivit en annan än den Kammarkollegiet förordat. I omkring

hälften av dessa beslut har avvikelsern bestått i att regeringen beviljat ett högre belopp än det som Kammarkollegiet föreslagit. I övriga beslut har regeringen helt eller delvis bifallit ansökan trots att Kammarkollegiet avstyrkt bifall. Det har då förekommit att utredningen kompletterats under handläggningen hos regeringen. Det är således endast i ett fåtal fall som regeringen har gjort en annan bedömning på samma underlag som Kammarkollegiets yttrande i ärendet har avsett, i fråga om ett avstående överhuvudtaget bör ske.

Det har länge varit en allmän strävan att befria regeringen från förvaltningsärenden av löpande art för att statsråden och departementen ska få möjlighet att ägna mer tid och kraft åt reformarbete, övergripande planering och prioritering. Regeringsformens regler om formerna för regeringens arbete vilar på förutsättningen att detta ska begränsas till sådana angelägenheter som typiskt kräver ett ställningstagande från regeringen eller någon i regeringens krets. Regeringen ska bara pröva ärenden som kräver ett ställningstagande från regeringen som politiskt organ. Under en följd av år har därför ett stort antal ärendegrupper på olika förvaltningsområden flyttats över från regeringen till myndigheter under regeringen. Se bl.a. prop. 1973/90 s. 184, prop. 1983/84:120 och bet. 1983/84:KU23, prop. 1995/96:31, prop. 2006/07:1 utg. omr. 2, s. 40, prop. 2012/13:70 och prop. 2012/13:151. Se även Ds 2000:1, avsnitt 6.7 och SOU 2013:4.

När den tidigare möjligheten att överklaga Kammarkollegiets beslut i fråga om avstående av egendom som har tillfallit Allmänna arvsfonden till regeringen avskaffades angav regeringen i propositionen som skäl för förslaget att ett sådant beslut är helt beroende av en skönsmässig bedömning och att det inte kan antas att en överinstans skulle kunna göra en säkrare bedömning i frågan än vad Kammarkollegiet gjort (prop. 1993/94:124 s. 33). Den redovisning som lämnats ovan om utgången i senare års regeringsbeslut talar för att i princip samma synsätt bör kunna anläggas på frågan om inte Kammarkollegiet i stället för regeringen skulle kunna besluta om avstående oberoende av värdet av egendomen enligt bouppteckningen.

Bedömningar i ärenden om arvsavståenden är sedan lång tid tillbaka delegerade till Kammarkollegiet att göra inom ramen för de materiella förutsättningar som finns uppställda i lagen. Kammarkollegiet fattar också betydligt fler beslut i sådana ärenden än regeringen. Som framgått av avsnitt 2.4 kom det under 2012 in 113 ansökningar om avstående till Kammarkollegiet. Bedömningarna i ärenden om avstående från arv eller försäkringsbelopp är i sig inte beroende av egendomens värde och bör inte ha inslag av politisk bedömning. Besluten är inte heller av sådan karaktär att de kräver ett ställningstagande av regeringen som politiskt organ. Det finns således inga bärande skäl som talar för att regeringen ska besluta om avstående när värdet av den egendom som ansökan avser enligt bouppteckningen överstiger ett visst belopp.

Sammanfattningsvis gör regeringen den bedömningen att beslut om avstående från arv eller försäkringsbelopp oberoende av värdet hellre bör fattas av Kammarkollegiet än av regeringen. Om det i ett sådant ärende uppkommer någon fråga av särskild vikt från allmän synpunkt, bör dock Kammarkollegiet, som i dag, lämna över ärendet med eget yttrande till regeringen för avgörande. En beslutsordning som den nu beskrivna kan

knappast leda till något merarbete för Kammarkollegiet som redan i dag redogör för sin bedömning och lämnar förslag till beslut i de ärenden där regeringen fattar beslut. Om Kammarkollegiet fattar beslut i stället för att endast lämna förslag till beslut borde dessutom handläggningstiden kunna förkortas. En sådan ändring bedöms inte beröra någon annan än Kammarkollegiet eller ha några andra konsekvenser. Regeringen har för avsikt att besluta i enlighet med vad som nu angetts. Skr. 2012/13:172

Resultaträkning

ALLMÄNNA ARVSFONDEN
Org.nummer 802004–9642

Fondnr
6103

Tkr.	Not	2012	2011
Intäkter			
Influtna arvsmedel		380 150	512 218
Återvunna rättegångskostnader		0	407
Övriga intäkter		3	0
Summa		380 153	512 625
Kostnader			
Restituerade arvsmedel m.m.	1	–68 135	–18 176
Förvaltning och administration	2	–50 349	–46 636
Summa		–118 484	–64 812
Resultat före finansiella intäkter och kostnader		261 669	447 813
Finansiella intäkter			
Ränteintäkter		496	853
Utdelning räntekonsortium		50 776	60 244
Utdelning svenskt aktiekonsortium		81 328	107 104
Utdelning utländskt aktiekonsortium		43 515	–
Utdelning aktieindexkonsortium		35 861	33 778
Summa		211 975	201 979
Resultat före realisationsvinster och förluster		473 644	649 792
Realisationsvinster			
Resultat vid försäljn räntekonsortium		912	0
Resultat vid försäljn svenskt aktiekonsortium		775 960	0
Resultat vid försäljn utländskt aktiekonsortium		3 107	0
Summa		779 978	0
Resultat efter realisationsvinster och förluster		1 253 622	649 792
ÅRETS RESULTAT		1 253 622	649 792

Balansräkning

Skr. 2012/13:172

Bilaga 1

ALLMÄNNA ARVSFONDEN

Org.nummer 802004-9642

Fondnr

6103

Tkr.	Not	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Andelar i räntekonsortium	3	1 282 058	1 320 371
Andelar i svenskt aktiekonsortium	4	638 891	1 437 767
Andelar i aktieindexkonsortium	5	1 272 049	579 309
Andelar i utländskt aktiekonsortium	6	935 906	–
Summa		4 128 904	3 337 447
Omsättningstillgångar			
Övr. förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		25	97
Likvida medel		62 622	32 612
Summa		62 647	32 709
SUMMA TILLGÅNGAR		4 191 551	3 370 156
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Bundet eget kapital	7		
Fondkapital		2 727 747	1 916 568
Summa		2 727 747	1 916 568
Fritt eget kapital	7		
Utdelningsbara medel		1 208 868	1 231 552
Summa		1 208 868	1 231 552
Summa eget kapital		3 936 615	3 148 120
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 405	3 635
Leverantörsskulder, bidrag		4 203	6 223
Beviljade ej utbetalda bidrag	8	237 240	203 522
Skatteskulder		221	0
Övriga kortfristiga skulder		231	17
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	8 636	8 639
Summa skulder		254 936	222 036
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		4 191 551	3 370 156
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

NOTBILAGA

Inledande kommentarer och redovisningsprinciper

Kammarkollegiet sköter den ekonomiska förvaltningen av ett antal stiftelser och andra fonder. För förvaltningen har kollegiet bildat ett antal konsortier. Tillgångarna i respektive konsortium ägs gemensamt av de stiftelser/fonder som har placerat kapital i konsortiet genom köp av andelar. Andelarna är lika stora och medför lika rätt till egendom som ingår i konsortiet. Konsortierna är även i övrigt uppbyggda efter förebild av värdepappersfonder, men de omfattas inte av lagen (2004:46) om investeringsfonder. Sedan konsortierna bildades i slutet av 1980-talet tillämpas följande redovisningsprinciper beträffande andelar i konsortierna.

I respektive stiftelse/fonds bokföring behandlas andelar i konsortierna på samma sätt som andelar i värdepappersfonder. De andelar i konsortierna som tas upp som omsättningstillgångar i balansräkningen är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. De andelar i konsortierna som tas upp som anläggningstillgångar är värderade till anskaffningsvärdet eller enligt samma princip som omsättningstillgångar i de fall värdenedgången kan antas vara bestående (ÅRL kap 4 § 5).

Inlösen av andelar medför realisationsvinst eller realisationsförlust. Utdelning från konsortierna tas upp som intäkt. Vid utdelning från konsortierna tillämpas principen att utdelningar motsvarar respektive konsortiums direktavkastning. Varken realiserade eller orealiserade värdeökningar delas ut. Anskaffnings-/ inlösenvärdet för andelar i aktiekonsortierna är marknadsvärdet vid anskaffnings-/inlösentidpunkten. Anskaffnings- och inlösenvärdet för andelar i räntekonsortiet är marknadsvärdet exklusive upplupen utdelning vid anskaffnings-/inlösentidpunkten.

Beviljade bidrag redovisas direkt mot eget kapital. Bidragen skuldförs vid beslutstillfället.

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital är inte tillgängligt för utdelning av bidrag och utgörs av ursprungligt kapital samt ackumulerade kapitaliseringar, realisationsvinster/-förluster och nedskrivningar. Fritt eget kapital (disponibla medel) utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital. Disposition av årets resultat sker enligt följande. Den del av årets resultat som avser realisationsvinst/-förlust samt eventuella nedskrivningar överförs till bundet eget kapital. Till bundet eget kapital förs även det belopp som årligen skall användas för kapitalisering. Resterande del av årets resultat redovisas som fritt eget kapital och är tillgängligt för utdelning.

Noter	2012	2011
-------	------	------

Not 1

Restituerade arvsmedel m.m.

Testamente och bättre rätt	24 973	8 312
Avstående av arv	10 091	2 926
Dödsboförvaltning	32 096	6 302
Rättegångskostnader	530	0
Prel. skatt och sociala avgifter, godemän	101	230
Fastighetsskatt	344	406
	68 135	18 176

Knappt hälften av ökningen avser dödsboförvaltning och utbetalningar enligt godkänt testamente i ett och samma dödsbo.

Not 2

Förvaltning och administration

Arvsfondsdelegationen

- Förvaltning	29 671	27 556
- Styrelsearvoden	29	38
	29 700	27 594

Kammarkollegiet

- Dödsboavveckling m.m.	14 302	12 929
- Fondförvaltning, baserad på marknadsvärde	5 376	5 250
- Fondförvaltning, timtaxa	820	781
	20 498	18 960

Revisionsarvode	151	82
	151	82

SUMMA	50 349	46 636
--------------	---------------	---------------

Not 3

Andelar i räntekonsortium

	2012-12-31	2011-12-31
Ingående bokfört värde	1 320 371	1 260 127
Investeringar	49 209	60 244
Avyttringar	-87 521	0
Utgående bokfört värde	1 282 058	1 320 371

Marknadsvärde	1 304 629	1 335 608
----------------------	------------------	------------------

Not 4

Andelar i svenskt aktiekonsortium

Ingående bokfört värde	1 437 767	1 280 663
Delning av konsortium	-299 199	-
Investeringar	71 328	157 104
Avyttringar	-571 004	0
Utgående bokfört värde	638 891	1 437 767

Marknadsvärde		1 472 705	3 185 953
Not 5		2012-12-31	2011-12-31
Andelar i aktieindexkonsortium			
Ingående bokfört värde		579 309	545 531
Investeringar		719 633	33 778
Avyttringar		-26 893	0
Utgående bokfört värde		1 272 049	579 309
Marknadsvärde		1 450 913	594 385
Not 6			
Andelar i utländskt aktiekonsortium			
Ingående bokfört värde		0	-
Delning av konsortium		299 199	-
Investeringar		636 707	-
Avyttringar		0	-
Utgående bokfört värde		935 906	-
Marknadsvärde		1 330 205	-
Not 7			
Förändringar i eget kapital			
	2012-12-31	2012-12-31	2011-12-31
	Bundet	Fritt eget	Bundet
	eget kapital	kapital	eget kapital
Belopp vid årets			
ingång	1 916 568	1 231 552	1 090 578
Redovisat resultat		1 253 622	649 792
Kapitalisering av			
influtna arvsmedel*	31 202	-31 202	49 445
Under året beslutade			
bidrag		-477 835	-470 344
Återförda ej			
förbrukade bidrag		3 766	4 697
Återbetalda ej			
utnyttjade bidrag		8 942	6 274
Omföring av			
realisationsvinster	779 978	-779 978	0
Belopp vid årets			
utgång	2 727 747	1 208 868	1 916 568
*Kapitalisering av influtna arvsmedel		2012	2011
Influtna arvsmedel		380 150	512 625
Restituerade arvsmedel (enl. not 1)		-68 135	-18 176
		312 015	494 449
varav 10 % till fondkapitalet		31 202	49 445

Not 8	2012-12-31	2011-12-31	Skr. 2012/13:172
Beviljade ej utbetalda bidrag			Bilaga 1
Handikapp	57 582	56 677	
Barn	59 957	47 701	
Ungdom	119 702	99 144	
Summa	237 240	203 522	

Not 9

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Arvsfondsdelegationen, förvaltning dec 2012	5 121	5 103
Arvsfondsensheten, förvaltning dec 2012	1 370	1 663
Fondförvaltningsavgift 4 kv 2012	1 369	1 271
Ekonomiadministration 4 kv 2012	201	197
Revisionsarvode	100	61
Skattedeklaration dec 2012	0	65
Övriga upplupna kostnader	474	279
Summa	8 636	8 639

Marknadsvärden i konsortierna

Totalavkastning i procent ackumuleras utifrån dagsavkastningar, där hänsyn tas till alla kassaflöden inklusive utdelning på den dag de infaller (tidsviktad avkastning, TWR).

Direktavkastning i procent beräknas som utdelning i relation till ingående andelsvärde.

	2012-12-31	2011-12-31
Andelar i räntekonsortiet		
Totalavkastning i konsortiet (%)	4,61	5,39
Direktavkastning i konsortiet (%)	3,95	4,75
Antal andelar	10 290 567,4429	10 604 100,5797
Kurs/andel (kr)	126,7791	125,9520
Marknadsvärde (tkr)	1 304 629	1 335 608
Bokfört värde (tkr)	1 282 058	1 320 371
Orealiserat övervärde (tkr)	22 571	15 237

Andelar i svenska aktiekonsortiet

Totalavkastning i konsortiet (%)	17,90	-14,31
Direktavkastning i konsortiet (%)	6,47	2,88
Antal andelar	319 966,0721	770 609,6664
Kurs/andel (kr)	4 602,6908	4 134,3273
Marknadsvärde (tkr)	1 472 705	3 185 953
Bokfört värde (tkr)	638 891	1 437 767
Orealiserat övervärde (tkr)	833 814	1 748 186

	2012-12-31	2011-12-31
Andelar i aktieindexkonsortiet		
Totalavkastning i konsortiet (%)	18,16	-11,47
Direktavkastning i konsortiet (%)	2,88	5,03
Antal andelar	12 461 992,1780	5 882 700,0198
Kurs/andel (kr)	116,4270	101,0396
Marknadsvärde (tkr)	1 450 913	594 385
Bokfört värde (tkr)	1 272 049	579 310
Orealiserat övervärde (tkr)	178 864	15 076

**Andelar i utländska aktie-
konsortiet**

Totalavkastning i konsortiet (%)	8,79	–
Direktavkastning i konsortiet (%)	3,57	–
Antal andelar	304 884,0585	–
Kurs/andel (kr)	4 362,9876	–
Marknadsvärde (tkr)	1 330 205	–
Bokfört värde (tkr)	935 906	–
Orealiserat övervärde (tkr)	394 299	–

Eget kapital (tkr)

Bokfört värde	3 936 615	3 148 120
Övervärde räntekonsortiet	22 571	15 237
Övervärde svenska aktiekonsortiet	833 814	1 748 186
Övervärde aktieindexkonsortiet	178 864	15 076
Övervärde utländska aktiekonsortiet	394 299	–
Marknadsvärde	5 366 163	4 926 619

Tilldelade medel per organisation 2012

Skr. 2012/13:172
Bilaga 2

Funktionshindersonsorganisationer	Antal	Belopp
Astma- och Allergiförbundet	1	528 600
BOSSE Råd, Stöd och Kunskapscenter	1	647 000
DHR, Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet	1	444 400
Dövas förening i Malmö	1	283 000
FoU, Sjuhärad Valfärd	1	1 256 000
FUB:s Stiftelse ala	1	414 000
Förbundet Sveriges Dövblinda	1	1 680 000
Förbundet Sveriges Dövblinda Stockholms och Gotlands län	1	902 000
Föreningen Furuboda	4	9 399 000
Föreningen för de Neurosedynskadade	1	1 295 000
Föreningen Grunden	1	1 000 000
Föreningen Hälsobro	1	300 000
Föreningen Idrott För Handikappade	1	534 000
Föreningen Jämlikhet, Assistans, Gemenskap JAG	1	1 142 000
Handikappförbundens samarbetsorgan	3	6 482 000
Handikappföreningarnas Samarbetsorgan (HSO) i Skåne län	1	1 013 000
HandikappHistoriska Föreningen	1	3 661 000
Handikapporganisationernas Samarbetsorgan (HSO) i Skåne län	1	1 660 000
Handikapprörelsens Idé & KunskapsCentrum	1	649 000
Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft	1	4 229 000
ILCO Riksförbundet för stomi- och reservoar- opererade	1	475 000
Independent Living Institute	1	1 027 000
Neurologiskt Handikappades Riksförbund NHR Falun och Norra Dalarna	1	1 115 000
Rekryteringsgruppen Aktiv Rehabilitering	1	1 495 000
Riksförbundet Attention	5	8 657 500
Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB), Örebro	2	1 966 000
Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH) i Sonne	1	564 000
Riksförbundet för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna, FUB:s Forskningsstiftelse ala	1	1 604 000
Riksförbundet Sällsynta Diagnoser	1	2 156 800
Stockholms Dövas Förening	1	554 400
Stockholms funktionshindrades friluftsfiskeförening, SFFF	1	470 000
Svenska Celiakiungdomsförbundet	1	1 756 000
Svenska Diabetesförbundet	1	264 000
Svenska Dövidrottsförbundet	1	790 000
Svenska Marfanföreningen	1	149 000
Svenska OCD-förbundet Ananke	2	2 809 000
Svenskt Utvecklingscentrum för handikappidrott	3	4 400 000
Sveriges Dövas Riksförbund	2	3 970 000
Synskadades Riksförbund	1	1 885 000
Synskadades Riksförbund Kronoberg	1	350 000
Unga Funkisar	1	544 000
	55	74 520 700

Idrottsföreningar	Antal	Belopp
Akropol Basketbollklubb, Akropol BBK	1	0
Allmänna Idrottsklubben	1	3 733 000
Arbetarnas idrottsförening (AIF) Barrikaden	1	805 000
Blekinge Fotbollsförbund	1	921 000
Blue Hill kamratförening	1	245 000
Burseryds Idrottsförening	1	5 487 000
Dalsjö Golfklubb	1	414 000
Dalstorps IF	1	2 483 000
Degeberga Widsköfle Golfklubb	1	313 000
Eds Ryttersällskap	1	1 312 000
Eslövs Ridklubb	1	77 000
Fagersta Södra Idrottsklubb	1	1 013 000
FC Växjö	2	2 315 000
Finspångs Motorsällskap	2	1 237 000
Fredriksbergs BK	1	813 000
Friskis och Svettis Skellefteå	1	1 224 000
Föreningen Hjälmstättra Kusk och Ryttare	1	2 610 000
Föreningen Östersundsgymnasterna	1	3 000 000
Gästriklands Idrottsförbund	1	192 000
Göteborgs Kungliga Segelsällskap GKSS	1	948 000
Hulta Golfklubb	1	2 413 000
Jämjö GoIF	1	489 000
Kristianstad Ridsällskap	1	700 000
Laholms Bordtennisklubb Serve	1	737 000
Landvetter IF	1	3 012 000
Luleå Ridklubb	1	1 312 000
MotorsportArenans förening i Lidköping	1	560 000
Näshults Idrottsförening	1	2 400 000
Oxie Golfklubb	1	1 611 000
Qviding FIF	1	3 012 000
Ramnäs Cykelklubb	1	1 812 000
Ramselefors skytteförening	1	964 000
Salsåker/Ullångers Idrottsförening	1	2 003 000
Skellefteå Motorsällskap	1	1 838 000
Skutskärs IF Bandyklubb	1	975 000
Sotenäs golfklubb	1	982 000
Stenungsunds Ridklubb	1	1 300 000
Stockholm Suburban Surfers	1	620 000
Stockholms Basketbollförbund	1	700 000
Stockholms Handikapp Idrottsförbund	1	572 000
Sveriges Akademiska Idrottsförbund	1	500 000
Södermanlands Idrottsförbund Sörmlandsidrotten	1	455 000
Träningsverket IF	1	53 000
Tyresö gymnastiken	1	50 000
Uppsala Young Hockey Club	1	2 510 000
Warbergs Dart Club	1	549 000
Waxholms Gymnastikförening	1	2 260 000
Westervik Motorsportklubb WMSK	1	1 210 000
Vimmerby IF	1	534 000
Vindelns Idrottsförening	1	4 612 000
Västernorrlands Idrottsförbund	1	195 500
Åre Ridklubb	1	5 512 000
Örgryte Basket	1	1 131 000
Österhaninge Ridsällskap	1	3 000 500
	56	79 726 000

Organisationer bildade på etnisk grund	Antal	Belopp	Skr. 2012/13:172 Bilaga 2
Afrosvenskarnas Riksförbund	1	1 440 000	
Föreningen Galka Utbildning och Utveckling	1	650 000	
Föreningen Hidde Iyo Dhaqan	1	3 110 000	
Internationella Kvinnoföreningen (IKF) i Malmö –			
Lokalt ResursCentrum för kvinnor i Öresundsregionen	1	702 000	
Neutrala Ungdoms Föreningen	1	1 095 000	
Samarbetsorgan för Etniska Organisationer i Sverige	1	1 439 000	
Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala	1	852 000	
Somali Centre for Water & Environment	1	831 000	
Somalilands Förening	1	1 154 000	
Somaliska Gemenskapsförening	1	115 000	
Svenska Mellanöstern Nordafrikagruppen	1	1 350 000	
Sveriges Internationella Roma Filmfestival	1	225 703	
	12	12 963 703	

Kulturföreningar	Antal	Belopp
Amatörteaterns Riksförbund, Stockholm	1	1 095 000
BUFF Filmfestival	1	685 000
Eksjö Animation	1	50 000
Finska kulturföreningen i Sverige Uusi Teatteri	1	915 000
Föreningen Artikel 31	1	694 000
Föreningen Fylkingen	1	1 950 000
Föreningen för nyskriven dramatik	1	1 065 000
Föreningen Gotlands Fornvänner	1	558 000
Föreningen Kista Teater	1	1 349 000
Föreningen Kulturstorm	2	860 000
Föreningen Rötter	1	1 063 000
Föreningen Stapelbädden	2	1 245 000
Föreningen Unga Klaras Vänner	1	3 290 000
Föreningen Vox Pacis - Fredens Röst	1	1 500 000
Gottsunda Dans & Teater	1	1 620 000
Konstfrämjandet i Skåne	1	160 000
Konstföreningen Panncentralens Vänner	1	671 000
Kulturens Bildningsverksamhet	1	1 505 000
Kulturens Bildningsverksamhet	1	998 000
Kulturföreningen Lätting	1	823 000
Kulturföreningen m.i.m	1	1 808 000
Kulturföreningen Spiritus Mundi	1	3 305 000
Kulturkampanjen	1	1 810 000
Pantomimteatern	1	660 000
Re:Orient/Moriska Paviljongen	1	1 000 000
Riksteatern Örebro län	1	580 000
Seriefrämjandet	1	435 000
Sveriges Musik och Kulturskoleråd	1	1 847 000
Teater K	1	657 000
W.I.S.P Women in Swedish Performing arts	1	1 663 000
Virserums Konsthallsförening	2	1 549 000
Ögonblicksteatern	1	807 000
	35	38 217 000

Offentlig huvudman	Antal	Belopp
Astrid Lindgrens Barnsjukhus	1	50 000
Botkyrka kommun, Botkyrka Konsthall	1	855 000

DART Kommunikations- och dataresurscenter för personer med funktionshinder, Sahlgrenska sjukhuset	2	2 315 000
Drottning Silvias Barn- och Ungdomssjukhus, Enheten för Barnneuropsykiatri	1	852 000
Finspångs kommun	1	581 000
FoU, Södertörn	1	837 500
Föreningen Kulturverket	1	2 194 000
Göteborgs Stad, Sociala resursnämnden		
Dalheimershus	1	2 143 000
Habiliteringen för barn och vuxna	1	169 000
Hjälpmiddelsinstitutet	2	5 572 000
Hudiksvalls kommun	1	1 169 000
Karlshamns kommun, omsorgsförvaltningen, Verksamhet LSS stöd och service	1	540 000
Kulturskolan i Stockholm	1	403 000
Linköpings kommun	1	864 000
Norrköpings kommun Kultur och Fritid	1	305 000
Regionförbundet i Uppsala län	1	2 900 000
Riksteatern	1	455 000
Riksteatern	1	900 000
Solna Kulturskola	1	306 500
Stockholms Dramatiska Högskola f.d. Teaterhögskolan i Stockholm	1	685 000
Sölvesborgs kommun	1	860 000
Sörberge intresseförening c/o Kerstin Bååth	1	300 000
Trelleborgs Museum	1	717 000
Vänernuseet	1	300 000
Örebro Läns Landsting, Sprida Kommunikationscenter	1	239 700
	27	26 512 700

Sociala organisationer	Antal	Belopp
Bojen, förening för barn och ungdomar som bevittnat våld i hemmet	1	290 000
Byrån mot diskriminering i Östergötland	1	838 000
Ersta Diakonisällskap	2	984 000
Familjevårdens Centralorganisation	1	575 000
Föreningen Hjälpkällan	1	800 000
Föreningen Maskrosbarn	1	220 000
Föreningen Skyddsvärnet i Stockholm	1	1 993 000
Förorten i Centrum	1	1 964 000
Ideella föreningen Origo	1	3 043 000
Internationella Föreningen	1	1 510 000
Kvinnojurer i Norrbotten	1	342 000
Lunds Fontänhus	2	1 220 000
Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare	1	1 214 000
Riksförbundet för Hjälp åt Narkotika- och Läkemedelsmissbrukare (RFHL) i Uppsala	1	343 000
Riksorganisationen Kriminellas revansch i samhället	1	50 000
Rädda Barnen	1	1 795 000
Rädda Barnen i Örebro	1	839 000
Rädda Barnen i Österhaninge	1	941 000
Röda Korset	1	1 189 000
Röda Korset Hedemora	1	1 227 000
Röda Korset, Umeåkretsen	1	615 000
Svenska Röda Korset, Region Syd	1	833 000

Sveriges Fontänhus	1	840 000	Skr. 2012/13:172
Sveriges Kvinnojourers Riksförbund	1	847 000	Bilaga 2
	26	24 512 000	

Stiftelser	Antal	Belopp
Grosshandlare Axel H. Ågrens Donationsfond	2	2 483 000
Insamlingsstiftelsen Choice	1	1 000 000
Insamlingsstiftelsen Lek för Hållbarhet	1	1 215 000
Insamlingsstiftelsen Plan Sverige	1	1 875 000
Norrälje Naturvårdsstiftelse	1	67 000
Stiftelsen Activa i Örebro län	1	747 000
Stiftelsen Bergmancenter på Fårö	1	1 468 000
Stiftelsen Bräcke Diakoni	2	4 017 000
Stiftelsen Eric Ericson International Choral Centre	1	2 013 000
Stiftelsen Hippocampus	1	640 000
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	1	1 335 000
Stiftelsen Independent Living Institute	1	640 500
Stiftelsen KFUM Söder Fryshuset	6	8 263 000
Stiftelsen Kvinnofolkhögskolan	1	1 751 000
Stiftelsen Norrbottensteatern	1	310 000
Stiftelsen Rosendals Trädgård	1	1 326 000
Stiftelsen Spinalis	1	1 176 000
Transnationella Stiftelsen för Freds och Framtidsforskning TFF	1	1 461 000
	25	31 787 500

Studieförbund	Antal	Belopp
Arbetarnas Bildningsförbund	1	2 455 000
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Botkyrka/Salem	1	590 000
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Mittskåne	1	869 000
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) Syd Halland	1	856 000
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet	1	1 482 000
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV) i Gävle	1	430 000
Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV) Väst, Trollhättan	1	626 000
Sensus Studieförbund Falun	1	3 217 000
Sensus Studieförbund, Stockholm–Gotland	3	1 765 000
Sensus Studieförbund, Västra Sverige	1	1 463 000
Sensus Studieförbund, Örebro	1	1 225 000
Sensus Östergötland Norra Småland	1	1 752 000
SISU Idrottsutbildarna	1	113 000
Studieförbundet i Skåne och Blekinge	1	760 000
Studieförbundet i Stockholm	1	1 549 000
Studieförbundet i Örebro	1	982 000
Studieförbundet i Överkalix	1	212 400
Studieförbundet Värmland/Bergslagen i Karlstad	2	253 300
Studieförbundet Bilda Gävle Dala	1	1 789 000
Studieförbundet Vuxenskolan	1	217 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Järpen Jämtland Åre	1	554 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Kalmar	1	681 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Värmland	1	1 314 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Västerbotten	1	2 313 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Åre	1	830 000
Studieförbundet Vuxenskolan, Örebro	1	2 171 800
	29	30 469 500

Trossamfund	Antal	Belopp
Judiska församlingen i Stockholm	1	560 000
Kristna Fredsrörelsen	1	1 488 000
Livsglädje Landskrona	1	707 300
Svenska kyrkan, Arvika kyrkliga samfällighet	1	500 000
Svenska kyrkan, Västra Storsjöbygdens församling	1	550 000
	5	3 805 300

Ungdomsorganisationer	Antal	Belopp
365 saker ideell förening	1	1 409 000
Förbundet Vi Unga, No Limit Skate	1	1 058 000
Föreningen för Alternativ Ungdomsverksamhet i Kinda, FAUK	1	721 000
Föreningen Tänk om	1	1 845 000
Föreningen Ungdomens Hus i Uppsala	1	747 000
KFUK-KFUM, Göteborg	1	1 271 000
KFUK-KFUM, Malmö	1	1 620 000
KFUM, Jönköping	1	763 000
KFUM, Norrköping	1	225 200
KFUM, Umeå	1	1 166 000
Kurdiska Ungdomsföreningen i Göteborg	1	405 000
Riksorganisationen Ungdom Mot Rasism	1	2 319 000
Romska Ungdomsförbundet	2	3 645 000
Röda Korsets Ungdomsförbund	1	838 000
Svenska Samernas Riksuppförbundet Sáminuorra	1	1 840 000
Sverigefinska Ungdomsförbundet	1	796 345
Sveriges Elevråds Centralorganisation - SECO	1	980 000
Sveriges Elevråds Samarbetsorgan	1	3 241 000
Sveriges Ungdomsråd	1	1 707 000
Ung Media Sverige	1	1 067 000
Ungdomens Nykterhetsförbund (UNF) Jönköpings distrikt	1	1 126 000
Ungdomsförbundet för sexuellt likaberättigande (RFSL) Ungdom	1	800 000
	23	29 589 545

Övriga organisationer	Antal	Belopp
Allhall i Holmsjö ekonomisk förening	1	3 012 000
Annebergs Samhällsförening	1	156 849
Boo Folkets Hus Förening	1	525 000
Coompanion Göteborgsregionen ek för	1	1 160 000
Coompanion, Kooperativ Utveckling, Norrbotten	1	729 000
Djurskyddet Sverige	1	812 000
Drömmarnas Hus Ek. förening	2	3 389 000
Elin Wägner-sällskapet	1	920 000
Fair Trade Återförsäljarna	1	2 701 000
Fisksätra Folkets Husförening	1	80 000
Folkbildningsföreningen i Malmö	2	3 322 000
Fritidsforum, Riksförbundet Sveriges Fritids- och Hemgårdar	2	3 038 500
Frösunda Fritidsförening	1	959 000
Föreningen ABC, Aktiva insatser för människa och miljö	1	577 000
Föreningen ALMA Europa	3	4 841 000
Föreningen ARcTic Project Group	1	970 000
Föreningen Arena	1	145 000

Föreningen Barnkraft	1	1 261 000	Skr. 2012/13:172
Föreningen Bota FA	1	210 600	Bilaga 2
Föreningen Bryggan Norrköping	1	912 000	
Föreningen Bryggan Stockholm	1	930 000	
Föreningen Familjefammen	1	1 123 000	
Föreningen Fenix	1	1 502 000	
Föreningen Fredens Hus	1	2 000 000	
Föreningen för Fairtrade Sverige	1	370 000	
Föreningen Grrl Tech	1	1 275 000	
Föreningen HBTre	1	445 000	
Föreningen Hela Sverige ska leva	1	850 000	
Föreningen Kvinnohuset	1	189 000	
Föreningen Kvinnors Nätverk	1	2 789 000	
Föreningen NySnö	1	250 000	
Föreningen Off-Stockholm	1	3 580 000	
Föreningen Passalen	1	1 070 000	
Föreningen PeaceWorks Sweden	1	569 000	
Föreningen Pegasus	1	490 000	
Föreningen Projektor	1	613 000	
Föreningen Psykisk Hälsa	1	845 000	
Föreningen Robrock	1	382 000	
Föreningen Sektor3 Tankesmedjan för det civila samhället	1	490 000	
Föreningen Shedo, Self Harm and Eating Disorders Organisation	1	1 325 000	
Föreningen Smalspåret Växjö Västervik	1	1 359 000	
Föreningen Socialpolitisk Debatt	1	2 014 000	
Föreningen Tjejers Rätt I Samhället	2	1 176 000	
Föreningen Transfer Örebro	1	516 000	
Föreningen UngiKör	1	2 085 000	
Föreningen Veterinär Omtanke Om Våldsutsatta	1	889 000	
Föreningen Vi är Landskrona	1	729 000	
Föreningen X-CONS STOCKHOLM	2	8 127 000	
Företagarna i Göteborg	1	1 421 000	
Författarcentrum Väst	1	449 000	
Gertruds Döttrar/WINNET Kungsbacka	1	1 071 000	
Glädjeverkstan – Clown i vården	1	729 100	
Göteborgs Räddningsmission	1	800 000	
Hela Sverige ska leva Norrbotten	1	1 123 000	
HushållningsSällskapet Väst	2	2 674 000	
Ideellt Resurs och utvecklingscentrum, IRUC	1	947 000	
Imagenes del Sur/Bilder från Södern	1	1 244 000	
Ingesunds folkhögskola	1	2 609 000	
IPA-Barns Rätt till lek	1	902 000	
Jämställdhetsföreningen	1	1 189 000	
Kista Folkhögskola	1	283 000	
Kod-Knäckarna, ideell förening	1	1 125 000	
Kriminellas Revansch i Samhället (KRIS) i Göteborg	1	1 288 000	
Kvinnorättsförbundet Women's Right Association	1	1 424 000	
LajvVerkstaden Sverige	1	309 000	
Macken Växjö Ekonomisk Förening	1	788 000	
Malmö Ideella Föreningars Paraplyorganisation	1	395 000	
Mansmottagningen mot våld i Uppsala	1	695 000	
Mångkulturell Kunskap Ekonomisk förening MKEF	1	1 315 000	
Nordiska Folkhögskolan	1	1 320 000	
Projektor	1	751 500	

Skr. 2012/13:172	Pythagoras vänner	1	526 518
Bilaga 2	Reaktor Sydost	1	1 555 000
	Riksförbundet för HBT-personers rättigheter	1	1 186 000
	Riksförbundet för Sexuellt Likaberättigande, Skövde	1	390 000
	Riksförbundet för sexuellt likaberättigande (RFSL)		
	Ungdom i Malmö	1	1 069 000
	Riksförbundet för sexuellt likaberättigande (RFSL), Stockholm	2	1 708 116
	Rinkeby Folkets Husförening	1	566 000
	Sociala Arbetskooperativens intresseorganisation (SKOOPI)	1	1 627 000
	Stockholm Gospel	1	1 704 000
	Sunderby folkhögskola	1	800 000
	Svenska psykoanalytiska föreningen	1	1 487 000
	Sveriges Förenade Studentkårer	1	1 620 000
	Sveriges Konsumenter	1	2 160 000
	Unga KRIS Halmstad	1	1 213 000
	Unga Kris, Kriminellas Revansch I Samhällets		
	Ungdomsförbund	1	2 962 000
	Unga Örnar, Borlänge	1	640 000
	UNICEF SVERIGE	1	1 908 000
	Uppsala Föreningsråd/Diskrimineringsbyrån Uppsala	2	2 792 000
	Verdandi Stockholm	2	1 440 000
	Via Heliantus, Solrosen ek för	1	567 000
	Västanviks Folkhögskola	1	1 405 000
	Youth Kids International	1	761 000
	Östergötlands läns hemslöjdsförening	1	2 341 250
	Summa	105	124 982 433
	 SUMMA TOTAL	 398	 477 086 381

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 juni 2013

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Bildt, Ask, Erlandsson, Hägglund, Carlsson, Billström, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Hatt, Löf, Enström, Arnholm

Föredragande: statsrådet Hägglund

Regeringen beslutar skrivelse Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2012